

MAGYAR TEMETKEZÉS

KÖZGYŰLÉSEK AZ
EGYESÜLETEKNÉL

URNA HAZAVITEL

URNATEMETŐ NYÍLT
NYÍREGYHÁZÁN

HABSBURGOK TEMETKEZÉSI
HAGYOMÁNYAI

VIDÁM TEMETŐ SZAPLONCÁN

DR. MÁDL FERENC SÍRJA–
NEMZETI SÍRKERT RÉSZÉ

SZAKMAI ÚT MOSZKVÁBAK

MENINA 60 ÉVES

MISKOLC TEMETŐI

HARANGOK NAPJA

ORSZÁGOS TEMETKEZÉSI EGYESÜLET ÉS IPARTESTÜLET

◆ *Keletfa*

Minőség és tradíció

◆ *Keletfa*

H-4405 Nyíregyháza,
Lujza u. 6.

Mobil: 36 (30) 638-4220

Tel.: 06 (42) 460-782

Fax: 06 (42) 460-783

www.keletfa.hu

Tisztelt Kollégák, kedves Olvasók!

Megérkezett dolgos hétköznapijainkba a nyár. A nap ezernyi sugara melegséggel tölti el testünket, lelkünket, így könnyebben tudunk szeretettel nyitni a minket körülvevő világra.

Engedjék meg, hogy bemutassam Önöknek kiadványunk nyári számát, melyet szerkesztőtársaimmal együtt nagy gonddal, írtunk, szerkesztettünk. Az elkövetkező oldalakon olyan történetekről próbáltunk beszámolni, melyek felkeltették az érdeklődésünket, illetve szorosan kapcsolódott szakmánkhöz.

2012. május 31-én került sor az OTEI közgyűlésére a Budapesti Honvéd Kulturális Központban, amelynek fő témája most is az éves mérleg és eredmény beszámoló valamint a temetkezéssel kapcsolatos jogszabályváltozás volt. Ugyanezen a napon a Budapesti Fiumei úti temető adott otthont a Temetőkertészek és Fenntartók Egyesülete tisztújító közgyűlésének.

A Fiumei úti Sírkertben megtartották a Múzeumok Éjszakájával egybe kötött

Harangok Napját. Aki ezen a napon kilátogatott a sírkertbe az színvonalas és felemelő kulturális műsorokat láthatott, hallhatott.

Örömmel jelenthetjük Önöknek, hogy folytatódnak a temetkezési képzéseink. Debrecenben, Kaposváron és Esztergomban is számot adtak tudásukról a képzésben résztvevők. Ezúton kívánunk számukra sikeres, eredményes munkát!

A nemzetközi kapcsolatok fellendítése érdekében szakmánk képviselői is csatlakoztak a FIAT-IFTA 12. alkalommal megrendezett csúcstalálkozójához.

Ezúton szeretném még felhívni Olvasóink figyelmét moszkvai szakmai utunkra, melyre ez év októberében kerül sor.

Varga József

a szerkesztőbizottság elnöke

Magyar Temetkezés kegyeleti szakmai kiadvány

Megjelenik negyedévenként
Az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület (OTEI) lapja

Felelős kiadó

Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület elnöksége
1086 Budapest, Fiumei út 16.

Szerkesztőség

Hírös Temetkezési Kft.
6000 Kecskemét, Mátyás király krt. 38.
Tel.: +36-30/9855-424; Fax: 76/ 504-943
E-mail: magyartemetkezés@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai

Balogh Károly, Marján Tibor, Puskás Béla, Szekrényes András, Varga József (elnök)
Nyomda: Print 2000
Nyomdai előkészítés: Pixelgraf

TARTALOM

ELŐSZÓ	1
OTEI-ÖZGYŰLÉS	2
URNA HAZAVITELE?	4
ISMÉTELTEN SIKERES TEMETKEZÉS SZAKEMBERKÉPZÉS ZAJLOTT DEBRECENBEN	6
TEMETKEZÉSI TANFOLYAM KAPOSVÁRON	7
TEMETKEZÉSI SZAKEMBERKÉPZÉS AZ OKTÁV –NÁL	7
HARANGOK NAPJA A FIUMEI ÚTON	9
URNATEMETŐ NYÍREGYHÁZÁN	10
A HALÁL ÉS A KEGYELETI KULTUSZ	11
KAPUCINUSOK ÉS SEABISCUIT	12
HÍREK – ESEMÉNYEK	14
A NEMZETI EMLÉKHELY ÉS KEGYELETI BIZOTTSÁG HÍREI	16
MOSZKVA	18
A MENINA 60 ÉVES	19
MISKOLC TÁRSADALMÁNAK VÁLTOZÁSAI, JELLEMZŐI	20
ÖRÖKZÖLDEK A TEMETŐBEN	24
12. NEMZETKÖZI FIAT-IFTA KONVENCIÓ DUBLIN, ÍRORSZÁG	26
KOMOLY TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉSEK MAGYARORSZÁG VEZETŐ TEXTILGYÁRTÓJÁNÁL	27
SZOLGÁLNI ISTENT ÉS A HAZÁT	28

OTEI-Közgyűlés

2012 május 31-én a Budapesti Honvéd Kulturális Központ Zászlós

termében került sor az OTEI éves közgyűlésére. A közgyűlés levezető

elnöke Dr. Ladocsy Géza volt.

A határozatképes taglétszám elsőként Horváth József az OTEI elnökének beszámolóját fogadta el a 2011. évben végzett munkákról és gazdálkodásról. Horváth József beszámolójában az alábbi főbb témákról szólt:

- törvényjavaslat benyújtása
- OTEI gazdasági működésének rendezése
- Magyar Temetkezési újság megújulása
- Visegrádi négyek találkozója, melyen dr. Ladocsy Géza képviselte az egyesületet
- Balogh Károly a FIAT IFTA csatlakozásához kapcsolatos előkészületek

Boros Árpád az ellenőrző bizottság elnöke az OTEI 2011. évi működéséről, gazdálkodásáról valamint a 2011. évi beszámoló (mérleg, eredménykimutatás) felülvizsgálatáról tartott beszámolót.

A közgyűlés 2 tartózkodás mellett elfogadta az OTEI 2011. évi mérlegét és eredmény kimutatását az eszközök és források 16.130 e Ft egyező főösszegével és 2.881 e Ft-os mérleg szerinti eredményével.

A 2012. évi költségvetés tervezetének előterjesztése és jóváhagyása után tájékoztató hangzott el Dr. Ladocsy Géza előadásában a jogszabály változtatások helyzetéről, feladatokról.

Az előadás kapcsán sok szakmabeli kérdezhetette, mikor lesz már változtatás?

„Idén kicsi az esély erre, mert egy hosszú folyamaton vagyunk túl, de eredmény nélkül. Nem sikerült a temetkezéssel kapcsolatos jogszabály változtatásokat a parlamenti közgyűlés elé vinni. A Belügyminisztérium szó szerint „vissza dobta”. Az ok az OTEI a MATESZSZ-el történő egyeztetéseknek eredménytelensége.” szólt erről többek között Dr. Ladocsy Géza levezető elnök. Horváth József összefoglalva így vélekedett: Csak az 5 legfontosabb törvénymódosításra fogunk ezen túl koncentrálni, és nem adjuk fel!

Varga József a „Magyar Temetkezés” szerkesztőbizottságának elnöke, a napirendi pontok között említette a szakmai kiadvány előző évben elvégzett munkálatait és ez évre tervezett feladatait is. Javaslatként fogalmazta meg a magyartemetkezés.hu domain cím levédését, – melyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott – ugyanis felmerült egy gondolat, hogy ezáltal a jövőben az újság több információt szolgáltatna a szakmabelieknek és ezen kívül mindazon személyeknek akik érdeklődnek a temetkezési szakma iránt.

Dr. Ladocsy Géza az egyebek közt tájékoztatta a jelenlévőket a 2012. évi tagdíj összegéről, mely az alapszabály értelmében a mindenkori minimálbér, azaz bruttó 93 000 forint, melyet a tagság elfogadott.

A napirendi pontok megtárgyalását követően Boros Árpád az ellenőrző bizottság elnöke kért szót. Bejelentette, hogy maga és az Ellenőrző Bizottság tagjai nevében lemondanak, Havas Imre és Tóth Krisztina a lemondást külön – külön is megerősítette. A bejelentéssel kapcsolatban élénk vita alakult ki. Először Dr. Ladocsy Géza felkérte az Ellenőrző Bizottságot, hogy a legközelebbi Közgyűlésig maradjanak funkcióban. A Bizottság ezt a leghatározottabban elutasította. Ezt követően, Dr. Ladocsy Géza megköszönte eddigi munkájukat és javasolta, hogy a Közgyűlés határozatban ismerje el az Ellenőrző Bizottság tevékenységét és fejezze ki köszönetét munkájukért.

Ezt követően rövid konzultáció után, Dr. Ladocsy Géza javaslatot tett egy ideiglenes pénzügyi ellenőrző testület megválasztására. A javaslatot a közgyűlés elutasította. Ezután egyetértett és határozatot hozott a tagság, hogy a közeljövőben egy rendkívüli Közgyűlés keretein belül új Ellenőrző Bizottságot kell választani.

Végezetül szó került Balogh Károly a kapcsolatokért felelős személy odaadott munkájáról is, aki a FIAT- IFTA csatlakozásának kiépítésében vesz részt.

Varga József

Dél – Dunántúli Temetkezési Egyesület

Az elmúlt hónapokban került sor a temetkezési szervezetek mérlegbeszámoló taggyűléseire. A Dél - Dunántúli Egyesület taggyűlését ebben az évben a Somogy megyei Patcán tartotta. A Zselicben, található kisközségben a – a Katica tanyán - elsősorban gyerekeknek egy kalandparkot alakítottak ki. A tanyával az alapítók ötlete az volt, hogy minél több embert csalogassanak vissza a természetbe, hogy érezzék a friss levegő erejét, a puha fű selymességét, megismerhessék az állatokat, valamint elődeink szokásait, mestersegeit, bölcsességét, közben játszva tanítsák a fiatalokat a gyakorlatban is, hasznosíthat tudásra.

A taggyűlésen az előző évi tevékenységről szóló beszámoló mellett továbbra is legfontosabb téma a jogszabály változtatások szükségességének kérdése volt. Abban egyetértés volt a tagság véleménye, hogy a közel 20 témakörben szükséges a temetkezéssel kapcsolatos jogszabályok változtatása, pontosítása, egységes értelmezése. A taggyűléseken a tagság döntött az alapszabály módosításáról is. A módosítások többségére a jogszabályváltozások miatt került sor.

A taggyűlésen ismét szóba került az internetes megjelenés formai és tartalmi kérdései. Az egyesület honlapja www.ddtemetkezes.hu címen érhető el. A tagság véleménye szerint a látványos, rengeteg információt, tartalmazó honlapot tovább kell fejleszteni.

Puskás Béla

Dunántúli Temetkezési Egyesület

2012. május 24-én tartottuk Bándon a Temetkezési Vállalkozók Dunántúli Egyesületének éves rendes közgyűlését a Veszprém melletti Bándon.

A közgyűlésen a tagság mintegy 70%-os részvétele mellett elfogadtuk az előző év gazdasági eseményeit.

Dr. Forstóber Gábor jogász ismertette az egyesületekre vonatkozó jogszabályi változásokat és az azzal kapcsolatos feladatokat. Meghívottként jelen volt Horváth József, az OTEI elnöke, aki a temetkezéssel összefüggő jogszabályok esetleges változásáról és az OTEI munkájáról tájékoztatta a résztvevőket.

Marján Tibor

Temetőkertészek és Fenntartók Egyesülete

Az OTEI közgyűlését követően május 31-én került sor a Temetőkertészek és Fenntartók Egyesületének közgyűlésére a Budapesti Fiumei úti temetőben.

Varga József az egyesület elnöke az előző 2011 évi tevékenységekről és gazdálkodásról szóló beszámolót ismertette elsőként, melyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

Ezt követően napirendi pontként került sor a 2012 évi feladatok és gazdálkodás ismertetésére, miszerint idén a 2011. évi költségvetéshez hasonló pénzügyi gazdálkodás lesz a mérvadó.

Az egyesületet fejlesztve ötletként merült fel az egyesület honlapjának elkészítése mely plusz anyagi ráfordítást igényel.

Varga József elmondta, hogy 2012. évre tervezzük, és szükségesnek tartjuk különböző kertészeti versenyeken történő megjelenést és támogatások biztosítását.

2012. évi feladatok megtárgyalásával kapcsán említésre került egy szakmai kirándulás megszervezése is.

A beszámoló során megemlíttésre került továbbá, hogy 2012-ben pályázatot írunk ki Magyarország legszebb temetője címmel. A tagság véleménye alapján szubjektív okok miatt nagyon körültekintően és alapos részletekre kitérően szükséges ezt a pályázat kiírást elvégezni. A közgyűlés a tervezett feladatokat és pénzügyi tervezetet egyhangúlag elfogadta.

Ezután az egyik legfontosabb napirendi pont tárgyalása következett. Az egyesület alapszabályában foglaltak szerint a jelenlévő elnökség mandátuma 2012. áprilisában lejárt. Új elnökség megválasztása vált szükségessé. A közgyűlés egyhangúlag választotta meg az alábbi új tisztségviselőket:

Elnök: Varga József

Elnökségi tagok: Dobos János, Dr. Reményi Mária Lujza, Juhászné Bujdosó Mária, Szekrényes András

Ellenőrző bizottság: Dorogi János, Marton Jánosné, Puskás Béla

Az alapszabályt illetően lehetőség volt tikár megválasztásra is, melyre Szabó Zoltánt választotta a közgyűlés.

Varga József megköszönte a leköszönő elnökségi tagok az egyesületért tett eddigi munkáját és javasolta, hogy a Közgyűlés határozatban ismerje el és fejezze ki köszönetét munkájukért.

Az új elnökség felállításával a közgyűlés Hegedűs Ágostont, az egyesület alapítóját, az egyesület tiszteletbeli elnökévé választotta.

Az egyéb napirendi pontok között felvesztésre került a tagsági díj csökkentése, mert a 30.000Ft-os összeg irreálisan magas az egyesület „méreteihez” képest. Javaslatra a 10.000 Ft-os egyesületi tagsági díj került megszavazásra.

Varga József

6000 Kecskemét
Mátyás király krt. 38.
temetokerteszek@gmail.com

Urna hazavitele?

A kérdőjel nem véletlen. Az urnák hazavitele újabb és újabb kérdéseket vet fel. A törvényi szabályozás nem egyértelmű és tapasztaljuk azt is, hogy más országokban másképpen viszonyulnak a hamvasztók és a temetkezési szolgáltatók a hamvak család részére történő kiadásához.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Temetkezési Vállalat nyíregyházi kirendeltségében 2012. május végéig 42 db urna került átadásra a hozzátartozók részére.

Az 1993. évi XLIII. tv. többek között a következőt mondja:

21. § (2) A hamvakat tartalmazó urnát az eltemetésre köteles személynek – kérésére – ki kell adni.

A 145/1999. (X. 1.) korm. rendelet így rendelkezik a hamvak hazavitelével és elhelyezésével kapcsolatban:

33. § (3) Az eltemetettő vagy egyetértésével más hozzátartozó kívánságára az urnát az átvétel igazolásával ki kell adni, és ennek megtörténtét a nyilvántartásban is fel kell jegyezni. Az így kiadott urna bármely olyan ingatlanon, illetve temetkezési emlékhelyen elhelyezhető vagy eltemethető, ahol a tulajdonos (kezelő), továbbá az ingatlan jogszerű használója ehhez hozzájárult és a kegyeleti igények biztosíthatók. Ezek a rendelkezések a korábban temetőben elhelyezett urnára is alkalmazhatók.

34. § (4) A hamvakat temetőn kívüli ingatlanon a tulajdonos (kezelő) előzetes hozzájárulása után lehet szétszórni.

Hogy mi lett a hamvak további sorsa, arról már nem tudunk. Az elmúlt években két olyan esettel is találkoztunk, amely miatt kérdéses, hogy a jelenlegi szabályozás megfelelő-e.

Egy hétvége után jelezték gondnokságunkon, hogy az egyik sírkő fedlapját valaki elmozdította, megrongálta. A helyszíni vizsgálat során kiderült, hogy valaki felfeszegte a síremlék fedlapját és friss virágot is hozott a sírra. A fedlap elmozdítása nem volt véletlen, ugyanis arra volt szükség, hogy a család által hozott urnát a sírba behelyezhessék. Mivel nyilvántartásunk alapján a sírba urnás temetés nem történt, ezért ismeretlen tettes ellen feljelentést tettünk az illetékes rendőrkapitányságon, hogy számunkra ismeretlen, vélhetően emberi hamvakat tartalmazó urnát helyezett el a sírba a temetőgondnokság tájékoztatása és engedélye nélkül.

A rendőrségi eljárás során megállapítást nyert, hogy az urna kinek a hamvait tartalmazza. A sírhely felett az elhunyt volt a rendelkező – tehát a törvény értelmében ő ide temethető volt. Az elhunyt hamvait hozzátartozója – egy másik településen lakó lakos, az urna egyházi személy által történt megszentelését követően – helyezte el oly módon, hogy a síremlék fedlapja alá tették be a hamvakat tartalmazó urnát. Az elhunyt végakarata volt, hogy a nyíregyházi Északi temetőbe, abba a sírba kerüljön. A hozzátartozó az elhunyt végakarátát akarta teljesíteni és úgy tudta, hogy az adminisztrációs teendők már el vannak intézve. A rendőrség nem tekintette bűncselekménynek a tettet és ezért szabálysértési eljárásként átadta az ügyet az illetékes önkormányzatnak. Az illetékes önkormányzat jegyzője a „Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlésének a temetőkről és a temetkezési tevékenységről szóló 27/2007. (IX. 25.) sz. rendelet 16. §-ában” foglaltak alapján – Szabálysértést követ el és 3.000 Ft-tól 30.000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható, aki: ... a temető területén kegyeletet sértő magatartást tanúsít, a temetőben síron, síremléken, illetve egyéb helyen olyan tárgyat helyez el, amely a kegyelettel, illetőleg a temető rendjével ellenkezik ... a temető rendjére vonatkozó rendelkezéseket megsérti vagy kijátssza – szabálysértés elkövetését állapította meg és a hozzátartozót – a mentő körülményekre való tekintettel, a 30.000 Ft-ig terjedő pénzbírság helyett – figyelmeztetésben részesítette.

Az 1993. évi XLIII. tv. többek között a következőt mondja:

18. § (1) 34 A temetőben – a kegyeleti jogok gyakorlása céljából – a temetési helyek-

ről az üzemeltető nyilvántartásokat vezet. A sírboltokról szóló nyilvántartás vezetésére a sírbolt könyv, az egyéb temetési helyek nyilvántartására a nyilvántartó könyv szolgál.

(6) Az üzemeltető a nyilvántartó könyv, illetve a sírbolt könyv adatai alapján a temető nyitvatartási ideje alatt felvilágosítást köteles adni az elhunyt személy temetési helye után érdeklődőnek.

A fenti esetben vállalatunk nem tudott eleget tenni nem csak az önkormányzati rendeletben, hanem a törvényben előírt kötelezettségének sem. Úgy gondolom, hogy a hozzátartozó nem szándékosan szegte meg a szabályt. De elég-e a figyelmeztetés? Mert ez alapján bárki egy figyelmeztetéssel megúszhatja, ha csak a hamvasztásig rendezi a „temetést” és aztán saját maga elhelyezi az urnát egy meglévő sírba mindenki tudta nélkül. Nincs szükség temetkezési szolgáltatóra, nincs szükség nyilvántartásra...

A másik alkalommal a temetésrendező kollégák szóltak, hogy egy urnát találtak egy sír mögött a bokrok közé téve. A helyszínen tanúk jelenlétében megvizsgálva az üres urnát, az urna fedlapjába történt gravírozás alapján beazonosítható lett, hogy kinek a hamvait tartalmazta az urna. De sajnos csak tartalmazta, mert hamvakat már nem találtunk benne. A nyilvántartásunkból kiderült, hogy a hamvasztás után elvitték az urnát. Vajon hova lettek a hamvak? Volt már példa arra, hogy a család hazavitte az urnát, mert a gyermekek úgy döntöttek, hogy otthon lesz jó helyen a papa és a feleség két hét múlva sírva visszahozta, hogy ő azóta nem tud rendesen aludni. Biztos, hogy mindenki fel van rá készülve pszichésen, hogy egy elhunyt hamvaival együtt kell laknia?

Hallottam olyan esetről is amikor a család elmondta, hogy azért viszik haza a hamvakat, mert az elhunytak az volt a kívánsága, hogy szórják szét az erdőben vagy a Tiszába a hamvait. Abba belegondolt bárki is, hogy vajon ki viszi haza tudta nélkül – a cipőjén – az elhunyt hamvait? Vagy egy tiszai strandon ki viszi ki a vízből a testén, a hajában az elhunyt hamvait és egy zuhanyzás után hova is kerülnek? Méltó hely a hamvak számára a lefolyó, a szennyvízcsatorna?

Az 1993. évi XLIII. törvény így kezdődik: *Az Országgyűlés az elhunyt személyek emlékének méltó megőrzése és ápolása, a temetkezés közegészségügyi és kegyeleti rendeltetésének érvényesítése, valamint a temető és temetkezési kultúra fejlesztése érdekében a következő törvényt alkotja:*

1. § (1) 2 A tisztességes és méltó temetés, valamint a halottak nyughelye előtt a tiszteletadás joga mindenkit megillet.

A fenti esetekben mennyire érvényesültek ezek az alapelvek, jogok? Mit jelent az elhunyt személyének tisztességes és méltó megőrzése, ápolása? Mit jelent a tisztességes és méltó temetés? Hogyan tudok élni a halottak nyughelye előtt a tiszteletadás jogával, ha nem tudom, hogy hova van eltemetve és a temető nyilvántartásában sem szerepel adat vagy ha tudom ugyan, hogy melyik ház-

ban vagy kertben van elhelyezve, de oda engem nem engednek be?

Van megoldás? Talán igen. Az elmúlt hónapokban több esetben is külföldről hazahozott hamvakat temettünk. A magyarországi gyakorlattól eltérően azonban a külföldi szolgáltató a hamvakat csak abban az esetben volt hajlandó átadni a családoknak, illetve postázni vállalatunknak, ha előtte a vállalatunktól megkapta a „Befogadási nyilatkozatot”, melyben igazoltuk, hogy az elhunyt hamvai a temetőben kerülnek elhelyezésre. Így jártak el Ausztriában és Kanadában is. Még abban az esetben is, amikor egy magyar állampolgár hunyt el bal eset következtében külföldön.

Úgy gondolom, hogy arra az igényre is oda kell figyelni, ha valaki otthon akarja tartani a hamvakat és közben a halottak nyughelye előtti tiszteletadás joga se sérüljön. Erre egy lehetőség, ha olyan „urnaszettet” vásárol a temettető, ahol a normál urna mellé egy kis urnát is adnak amelybe az elhunyt hamvaiból ki lehet szedni egy keveset és azt akár otthon is lehet tárolni.

Mivel a temetkezési törvény módosítása folyamatban van, ezért még van rá lehetőség, hogy akár ezen példákából is okulva olyan törvény kerüljön elfogadásra, amely a legtöbb problémára választ tud adni.

Hódi Miklós

Kérészélet

A születés és a halál egymástól elválaszthatatlanok.

A teremtet világ valamennyi élőlényére igaz ez, a növény, az állatvilágra és természetesen az emberiségre is.

Az élettartam viszont rendkívül változatos. Minden élőlénynek feladata, hivatása van, melyet élete során vagy sikerül, vagy nem sikerül teljesítenie.

Egy ritka, de gyönyörű természeti jelenségnek lehetnek szemtanúi azok, akik június közepétől a hónap végéig, déltől észak felé haladva kilátogattak a Tisza folyónkhoz. A Tisza virágzásának, a kérészek születésének és a halálának folyamatát láthatták. Életem során első alkalommal láthattam ezt a páratlan természeti jelenséget.

A kérész ez a kis rovar három évig fejlődik a folyómeder agyagában, majd elindul a felszín felé. Többszöri vedlés után kirepül a burkából a szárnyas rovar, megtermékenyül, petéit a vízbe rakja, majd

2-3 órán belül visszahullik a folyó vizébe és elpusztul. Ez a pár óra elegendő neki arra, hogy mint a teremtmények egyike teljesítse hivatását, a faj fennmaradjon. Ez a látvány kis elmélkedést indított el bennem. Mi emberek életünk során hogyan készülünk a hivatásunk teljesítésére. Egyáltalán tudjuk-e, hogy mi a mi feladatunk? A fajfenntartáson túl képesek vagyunk-e másoknak adni megértést, elfogadást, szeretetet.

Tisztában vagyunk-e azzal, hogy a teljes emberi életünk megvalósulásához, szükségünk van a helyes önismeretre, a gyöngeségeink, hibáink leküzdésére az egymásiránti kölcsönös szeretetre. Mert valójában az elfogadás és az önjajándékozás életen át tartó gyakorlása a mi igazi feladatunk.

Ha ezt megtudjuk megvalósítani, akkor békés, nyugodt szívvel fogadhatjuk, várhatjuk az elmúlást.

Szekrényes András

Ismételten sikeres temetkezési szakemberképzés zajlott Debrecenben

2012. február 25-én

Debrecenben 13 hallgató tett

sikeres vizsgát a Nagyerdei

Köztemetőben megtartott OKJ-s

szakvizsga keretén belül.

Debrecen Városában a temetkezési szakemberképzés évek óta sikeresen zajlik. Ez egyrészt köszönhető a képzést lebonyolító BO-DIA Kft. kiváló felkészültségének és szervezésének, másrészt a gyakorlati képzésnek helyet adó Debreceni Köztemető kiváló adottságainak, ugyanis az országban egyedülálló módon lehetséges a temetőfenntartás, a temetőüzemeltetés, és a 13 temetkezési szolgáltatási tevékenység egy helyen történő gyakorlati bemutatása és oktatása.

A BO-DIA Kft. 2011. október 07-én 14 fő jelentkezését követően indította el a Temetkezési szolgáltató, Temetkezési asszisztens és a Temetői munkás OKJ-s szakképzését. A szakmai elméleti tárgyakat Tronka István temetkezési szakértő, Szekrényes András a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Temetkezési Vállalat ügyvezető igazgatója és Dr. Ungvári Gábor ügyvéd oktatták, míg a szakmai gyakorlatot Tronka István és Jurácsik Zoltán, az A.K.S.D. Kft. szolgáltatási igazgatója tartotta.

A képzés végeztével, 2012. február 25-én a Nyíregyházi Regionális Képző Központ által szervezett vizsgán a hallgatók a vizsgabizottság elé vonultak, hogy szóban adjanak számot a megszerzett elméleti és gyakorlati tudásukról. A vizsgabizottság elnöke – a Belügyminisztérium megbízásából – Puskás Béla a Somogy Temetkezési Kft. ügyvezető igazgatója volt, a Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara képviseletében Kari Irén, a Hajdú-Bihar Megyei Temetkezési Vállalat ügyvezető igazgatója képviselte a szakmát, míg Tronka István és Jurácsik Zoltán kérdezőként segítette a vizsgabizottság munkáját.

A vizsga során a vizsgabizottság kelő szakmai szigorral végezte a munkáját, amely eredményeképpen a vizsgára jelentkezett 14 főből 13 fő tett sikeres vizsgát. A Regionális Képző Központ és a vizsgabizottság is örömmel nyugtázta, hogy a sikeres vizsgát tett hallgatók magas szinten elsajátították mind az el-

méleti, mind a gyakorlati tananyagot, s a tételekre, valamint a feltett kérdésekre széles körű tájékozottság mellett adtak megfelelő válaszokat.

Gratulálunk!

Jurácsik Zoltán

A BO-DIA Kft. által szervezett OKJ-s képzésen aszakai végzettséget szerző hallgatók névsora:

Név	Végzettség
Bodnár Erika	Temetkezési asszisztens
Bokor Árpád Ignác	Temetkezési szolgáltató
Kocsis László	Temetkezési szolgáltató
Kovácsné Kozák Mariann Tímea	Temetkezési asszisztens
Monori Gyula	Temetői munkás
Nagy Szilvia	Temetkezési asszisztens
Nagy Zsigmondné	Temetkezési asszisztens
Paska János József	Temetői munkás
Sándor László	Temetkezési asszisztens
Sipos Szilvia Melinda	Temetkezési szolgáltató
Szabó Lajos Sándorné	Temetkezési asszisztens
Szabó Zoltán	Temetkezési szolgáltató
Vranszki Péter József	Temetkezési szolgáltató

Temetkezési tanfolyam Kaposváron

A Profissimus Tanácsadó Iroda Kft. és Somogy Temetkezési Kft. temetkezési tanfolyamot szervezett Kaposváron.

Az elméleti és gyakorlati felkészítést követően 11 fő temetkezési szolgáltatásból és 4 fő temetkezési asszisztens tananyagból tett sikeres vizsgát. A sokoldalú felkészítés során az előadók – Angyal Eleonóra, Petrich Csaba, Puskás Béla – az elméleti képzés mellett kiemelt hangsúlyt fordítottak a gyakorlati felkészítésre is. A gyakorlati felkészítés fontos eseménye volt az Adytum Kft. által üzemeltetett pécsi hamvasztó üzembe történő látogatás. A vizsgabizottság elnöke Varga József a Hirös Temetkezés Kft. ügyvezetője volt. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamarát Huszár Dezső képviselte.

Puskás Béla

TEMETKEZÉSI SZAKEMBERKÉPZÉS AZ OKTÁV –NÁL

Ezévben is folytatta a temetkezési szakemberképzést az Esztergomi székhelyű OKTÁV Továbbképző Zrt..

A tanfolyam május 4-én kezdődött. A tananyagot ismert szakemberek oktatták a hallgatóknak. Az írásbeli és gyakorlati vizsgára 2012. június 11-én, míg a szóbelire június 19-én került sor Esztergomban. A hallgatók nagyobb része már a szakmában régebb óta dolgozó kollegákból tevődött össze. Ez a vizsgaeredményen is megmutatkozott. A hallga-

tók igen jól felkészültek voltak. Jelentős volt azon fiatal kollegák száma, akik családi vállalkozásban az idősebb generációt kívánják a későbbiek során felváltani. Ami érdekes, minden vizsgán kiderül, hogy egészen eltérő érdeklődésű és képzettségű emberek is vonzódnak a temetkezési szakmához. A mostani vizsgára jelentkezettek között volt például újságíró, alpolgármester, hitelügyintéző, gyógyszergyári kutatóorvos is. A temetkezési szolgáltatók 4. 64, az asszisztensek, pedig 4. 83-as átlagot értek el a vizsgán.

Puskás Béla

JÁGER URNA

Hamvasztási kellékek gyártása és forgalmazása

JÁGER IPARI ÉS KERESKEDELMI Bt.

2377 Örkény, Vörösmarty u. 54.

Tel./Fax: 29-311-372

Válassza a minőséget!

06-30/250-1874

www.jagerurna.hu

E-mail: jagerf@monornet.hu

Új szolgáltatásunk: Belföldi szerződött futárszolgálat áll Ügyfeleink rendelkezésére.

Harangok Napja a Fiumei úton

Már hagyománynak számít a Fiumei Sírkert nyárindító kulturális programja, a Harangok napja, amelyet idén 8. alkalommal rendeztek meg a Fiumei úti sírkertben. Az esemény idén egy napra esett a Múzeumok Éjszakájával, így a délelőtti 10 órakor kezdődő programok csak másnap hajnalban értek véget.

Egy nagy klasszikus Móka Miki, alias Levente Péter (Hakapeszi Maki országos barátja) kezdte a közönség szórakoztatását, majd a moldvai csángó zenét játszó Zurgó együttes lépett a Deák-mauzóleum előtt felállított színpadra. A délelőtti események sorát a Nyugdíjasok Országos Szövetségének programja zárta.

Ezalatt a Kegyeleti Múzeumban Zsigmond Attila, a Budapest Galéria igazgatója megnyitotta a Harangok napjára meghirdetett kisplasztikai pályázat legjobb alkotásaiból rendezett kiállítást, aki a beérkezett művek elbíráló zsűri elnöke is egyben.

A győztesek nevét a délutáni órákban hirdették ki a színpadon, ahol a díjakat és a vele járó jutalmat is átvehették az alkotók.

I. Szabó Nelli: Hommage á Barcsay,
II. Király Vilmos: Szomor és Özvegy,
III. Véber Noémi: Hommage á Hubay
A zsűri különdíja: Németh Csaba: Könnyű fehér ruhában

A színpadon zajló események mellett a múzeum és a sírkerti idegenvezetés is nagy tömegeket vonzott. Rengetegen voltak kíváncsiak a múzeum állandó gyűjteményére és a sírkert híres síremlékeire is. Az érdeklődőket hangulatos kisvonatok vitték körbe a temetőben, egész nap, rendszeres időközönként indulva.

A délutáni koncertek sorát Kárász Szilvia harangjátéka indította, amelyet Szabó Ádám tangóharmonikás fellépése követett. A délelőtti nézőszám addigra már megduplázódott, sőt a háromszorosára növekedett. Közel ezren tapsolták meg a tehetségkutató versenyen feltűnt fiatal zenész-énekes produkcióját. Ezután líraibb pillanatok következtek. Hirtling István színművész Arany János-balladákat szavalt, amellyel a sírkertben nyugvó költő kettős évfordulója előtt is tisztelegni kívántunk. Az est közeledtével ismét a zene vette át a főszerepet. Kökény Attila énekest Illényi Katica hegedűművész és kvartettje követte a színpadon, 1 órás nagykoncerttel koronázva meg ezt a gyönyörű napot, ami még ekkor nem ért véget, hiszen záróra helyett következett a Múzeumok Éjszakája.

A kisvonatok, amelyek egész nap szállították a sírkertre kíváncsi közönséget, ismét útnak indultak, ezúttal az alkonyatban. A szünni nem akaró intenzív érdeklődés miatt a vonatok a meghirdetettnél többször is fordultak. Az alkonyat körút végállomása a Kegyeleti Múzeumban volt, ahol rendhagyó tárlatvezetést tartottak a múzeum munkatársai. Az állandó gyűjtemény bemutatása mellett kitértek a halállal kapcsolatos hiedelmekre és népszokásokra is. Sötétedés után a fáklyákkal kivilágított

parkon át vonult át a közönség a színpadhoz, ahol Cakó Ferenc bővílte el zenés homokanimációjával a nagyéreműt. A jelenlévők állva tapsolták meg csodálatos produkciót. Az est, illetve az éj záróakkordja az Irodalmi Szellemvasút volt, amelyen részben kisvonatokkal, részben gyalog lehetett részt venni. A sírkertben nyugvó jeles költők közül Ady, Arany, József Attila, Kosztolányi és Babits, valamint a Petőfi család síremlékét kerestük fel. A sötétben kivilágított hat síremlék mindegyikén tárgyakat helyeztünk el, amelyekből következtetni lehetett a költők egy-egy versére, amelyet az Eötvös-gimnázium fiataljai elszavaltak. Versekkel, idézetfelismeréssel és érdekes anekdotákkal igyekeztünk megidézni költőóriásaink szellemét.

A Múzeumok Éjszakájával meghosszabbított Harangok napjának idén is óriási sikere volt. A programokra több, mint hatezren érkeztek.

Nebehaj Barbara

Illényi Katica

Színpad a Deák-mauzóleum előtt

Múzeum- Kisplasztika kiállítás

Kisvonatos temetőlátogatás

Urnatemető Nyíregyházán

2012. június 10-én hálaadó istentiszteletet követően került sor Nyíregyháza – Kertváros Református Egyházközség templomkertjében képzőművészek által tervezett urnatemető megáldására, megszentelésére.

Az ünnepi istentiszteletet Dr. Bölcskei Gusztáv református püspök tartotta. Elmélkedésében a teljes szívből fakadó hálaadásra hívta fel az ünneplők figyelmét. A sírkertek alkalmasak az elmélkedésre, hogy Isten teljességéből felfogjunk valamit. Ha csak ebben a földi életben hiszünk, nagyon szegények vagyunk.

A temető koncepciója, egészének terve-

zetője **Hadházy Gergely** szobrászművész szerint, a sírkert útjai egy életfát jelképeznek és feltámadásba vetett hitünket fejezik ki.

Gáncs Péter evangélikus püspök arról beszélt, hogy ha a sírkertben állunk, akkor Isten szántóföldjén állunk.

Kiss István római katolikus plébános szerint a végtisztesség megadása azzal történik meg, hogy megszenteljük a sírt.

A 600 m² alapterületű urnatemetőben 310 sírhely található, melynek mind-egyikében két személy helyezhető el és további 36 családi sírhely alakítható ki igény szerinti méretben.

Dr. Hadházy Antal református lelkész gondolata, hogy urnatemető létesüljön a templomkertben, egy régi temetkezési kultúránk részét képező szokást, tradíciót állított vissza.

Európa számos országában sok-sok településen a működő temetők a templom közvetlen közelében találhatók.

Puskás Béla

Enikő

2012. június 21-én a Pápa mellett Huszárokölöpusztára hívta meg a mindannyiunk által szeretett és tisztelt Bordás Ferencné Enikő a barátait egy búcsú találkozóra.

Enikő, a MÉKI R kft. ügyvezetőjeként a 90-es évek eleje óta üzemelteti Pápa város temetőjét és temet a városban és vonzáskörzetében. 2 éve már nyugdíjasként dolgozik.

Időközben olyan komolyra fordult kapcsolata egy Ausztráliában élő úriemberrel, hogy hamarosan házasságot kötnek és a távoli országban kezdenek közös életet.

Sok boldogságot kívánunk!

Szerkesztő bizottság

A halál és a kegyeleti kultusz

Kétségtelen tény, hogy a halál és a kegyeleti kultusz – az emberi és társadalmi lét korai időszakaitól napjainkig – sokat változott, és az eredeti tartalmából és jelentőségéből az igen sokat veszített. Felfoghatjuk és értékelhetjük ezt a változást úgy is, hogy a kegyeleti gyakorlat a tudati fejlődésnek, a tudományos ismeretek terjedésének megfelelően átalakult, megszelídült és emberre szabottá vált; ami még nem jelenti azt, hogy a mágikus, természetellenes, idealista hagyományoktól és sallangoktól meg tudott volna szabadulni.

Vagyis a forma jobban megmaradt, mint a tartalom és a társadalmi jelentőség.

A modern társadalmak kegyeleti gyakorlata egy közös és két egymással ellentétes tényező hatása a jellemző. A fejlett államokban élő népekre, valamint a volt szocialista országok zömére, még pontosabban: a fejlett és fejlődő gazdasági viszonyok között élő népek életszínvonalára jellemző az, hogy ott az emberek zöme már nem a családi és szűk lakókörnyezetben, hanem kórházban hal meg. A halál ezzel mintegy kikerül a közösségből, ezáltal kevésbé megrázóvá válik, és tovább veszít a társadalmi szerepéből, fontosságából. Ezzel párhuzamosan, a modern életvitel és emberi mentalitás a mindennapi gondolkodásból tudatosan igyekszik a halált kiszorítani, illetve csak akkor és annyira tudomásul venni, amennyire az nem elkerülhető. Vagyis a jólét, és a magasabb életszínvonal hozzásegítik a társadalmi tudatot ahhoz, hogy az emberek elfordulhassanak a haláltól, és a korábbinál kevésbé kelljen törődniük azzal. Végső soron arról van itt szó, hogy a modern ember úgy igyekszik menekülni a haláltól, hogy ameddig csak az elkerülhető, illetve amíg közvetlenül és személyesen nem érinti, addig nem vesz tudomást arról.

Ott ahol a vallási befolyások, a hagyományok és a gazdasági-politikai viszonyok

egymásra épülten és egymást erősítően fejtik ki a hatásukat, a kegyeletnek megmaradt az egyházi-polgári befolyásoltsága, amit üzleti megfontolások és törekvések még csak elmélyítenek és fokoznak. Például Japánban a hagyományok hatása, az ősök és a holtak tisztelete ma is igen erős és az a társadalmi-tudati összefüggésekben valóban komoly tartalommal bír. Tandunk másrészt arról – lásd, Jessica Mitford: *Ravatalbárók* című könyvét –, hogy az USA-ban a temetkezési vállalkozók a kegyeletet mesterségesen felfokozva, szinte egyiptomi méretűvé fejlesztették (költségek), és azt az egész amerikai társadalomra ráerőszakolták, vagyis ebben az esetben nem a valós kegyeleti igény és a társadalmi érdek, hanem az üzleti megfontolások és törekvések szabják meg a kegyelet gyakorlati mértékét, hogyanját és mértékét.

Materialista – szocialista irányú és tartalmú kegyeleti gyakorlat elterjedése mindenek előtt az európai volt szocialista országokra jellemző. Ennek lényege: a misztifikáció és az egyházi befolyásoltság csökkenése, a humán tartalom és jelleg fokozatos erősödése és az üzleti összefüggések teljes megszűnése. Mindezekből pedig okszerűen vonhatunk le egy olyan további következtetést,

hogy a jövő kegyeleti kultuszát nagy valószínűséggel az első és a harmadik tényező együttes hatásaként kialakult kegyeleti gyakorlat fogja jellemezni. A vallási – misztikus behatások és formái – tartalmi jellemzők fokozatos eltűnésével várhatóan teret nyer majd a halálnak a mainál természetesebb és oldottabb módon való felfogása és kezelése, ezzel párhuzamosan erősödik majd abban a humán tartalom, új és teljesebb értelmet nyer a kegyelet társadalmi szerepe. A halál mindennapokból való kirekesztődésének a hatását, a kegyelet szocializálódása és fokozódó társadalmiasodása valószínűleg ellensúlyozni fogják, aminek eredményeként a ma tapasztalható merev elutasító magatartás is enyhülni fog.

Összefoglalva:

A élet, a halál és a kegyelet az emberi – társadalmi lét szervesen fontos részeit képezik, amelyeknek a kérdései ugyan olyan „örökzöld” témák, mint a szerelem mibenlétének és szerepének problémái. Megtörténhet, hogy az ezekkel kapcsolatos kérdéseinkre a végleges válaszokat soha nem kapjuk majd meg, de abban bizonyosak lehetünk, hogy amíg két ember egymásról tudja csak élni a világmindenségben, addig adott esetben az egyik – képletesen vagy valóban – mindig elfogja temetni és megfogja gyászolni a másikat. Az is bizonyos, hogy amikor ez először nem fog megtörténni, attól a pillanattól kezdve az ember nem már meg is szűnt létezni.

Polcz Elaine munkáiból szakmai dolgozatot írt Rab Andrea.

A dolgozat részletét sajtó alá rendezte: Puskás Béla

Habsburgok, kapucinusok és Seabiscuit

Habsburg Ottó halála és temetése felkeltette az érdeklődést a Habsburgok temetkezési hagyományai iránt.

A bécsi kapucinusok temploma alatti kripta az osztrák és magyar történelem jelentős szereplőinek nyughelye.

Az egyhajós templom kriptájában őrzik a Habsburg-ház 138 leszármazottjának földi maradványait akik közül Ausztria mellett a Német-Római Birodalom uralkodói is kikerültek.

Mátyás császár (II. Mátyás) felesége, Anna utasítására létesítették a kriptát és 1633-ban készült el. Az uralkodópár maradványait ide hozták. Néhány uralkodó koporsóját, nem fontosság és kronológia alapján a mellékelt képeken láthatjuk.

A legdíszesebb sírhely Mária Teréziát rejt. (1717–1780) a Habsburg–Lotharingiai ház „anyja”. Édesapja VI. Károly német-római császár, III. Károly néven magyar király, a

Habsburg-ház utolsó férfi tagja. Mária Terézia 1736-ban feleségül ment Lotharingiai Ferenc István herceghez. VI. Károly halála után 1740-ben királynővé koronázták, ám II. Frigyes porosz király ellene fordult és kitört az 1748-ig tartó osztrák örökösödési háború, melyben Mária Terézia Sziléziát elvesztette, de trónját megtarthatta. Nagy szerepet játszottak a trón megtartásában a magyar nemesek, amikor 1741-ben a Pozsonyban közfelkiáltással (vitam, et sanguinem) mellé álltak.

1780-as halála után a trónon fia, II. József követte, aki már 1765 óta társuralkodóként német-római császár. Lemondott a királlyá koronázásról és az azzal járó kö-

töttségekről, s így reformjait a nemesség ellenében is végre tudta hajtani. Rendeletekkel kormányzott, országgyűlést nem hívott össze. Rendeletei azonban olyan tömegben keletkeztek, hogy végrehajtasuk az államapparátusnak nehézségekbe ütközött. Ráadásul egyes rendeletei végrehajthatatlanok is voltak. Halálos ágyán minden Magyarországot érintő rendeletét visszavonta, kivéve a türelmi rendeletet, a jobbágyrendeletet és az alsópapságot érintő rendeletet. Koporsója puritán, dísztelen, egyszerű. Halála után minden trónon öccse, II. Lipót követte.

I Ferdinánd (1793–1875) nálunk V. Ferdinánd néven 1830-ban Pozsonyban koronázták meg. Ő volt az utolsó magyar király, akit ebben a városban koronáztak. 1835-től Ausztria császára. Helyette első sorban kancellárja, Metternich herceg kormányzott. Sokan szellemi képességeit is kétségbe vonták, bár hat nyelven beszélt. Az 1848-as bécsi forradalom idején az utcai tüntetéseket és zavargásokat

Mária Terézia díszes nyughelye

látva megkérdezte szárnysegédjét: „Miért zajong ez a sok ember, kérem?” „Forradalmat csinálnak, felség” – szölt a válasz. „Aha, és szabad azt nekik?” – kérdezte az uralkodó. 1866-ban a königgratzi vereség után pedig így nyilatkozott: „ezt még én is meg tudtam volna csinálni...”

1848 decemberében az udvari kamarilla lemondatta minden címéről unokaöccse, Ferenc József javára. A magyar trónról azonban csak az áprilisi törvények állították fel hivatalosan. Az új császár, I. Ferenc József, azután hosszú uralkodása alatt elvesztette a birodalmat, ám átvezette népeit a korai kapitalizmusba.

De, hogy kerül Seabiscuit, Amerika legismertebb és leghíresebb versenylova a Habsburgokkal kapcsolatba? Az 1800-as évek közepén, végén Európában a lótenyésztés az egyik legfontosabb iparág lett és a lóversenyzés a tenyésztés egyik pillére. Anglia messze előtte járt a többi országnak, az angol telivér megalkotásával és a versenyrendszerével. A magyar főúri családok fiai szívesen látogattak Angliába tanulni az angol gazdaság működését. Bécsben és Budapesten is megalapították az angol Jockey Club mintájára a versenyeztetés hivatalos szerveit. A lóverseny a társasági élet fontos terepe lett, csakúgy, mint Angliában. Az osztrák versenyzést az 1860-as évektől a Baltazzi testvérek irányították, akik Konstantinápolyból származtak. Apjuk gazdag kereskedő volt, de mindkét szülő korán meghalt, így a gyerekek gyámja egy pozsonyi diplomata, Vetsera Albin lett, aki a család barátja volt. Később feleségül vette Helena Baltazzit, ő lett a 19 éves Rudolf trónörökös első szeretője.

Később lánya a 17 éves Vetsera Mária beleszeretett Rudolfba és máig furcsa körülmények között lettek öngyilkosok. Helena testvére Sándor és Arisztid neves lófuttatók és ménestulajdonosok lettek, Arisztid a bécsi Jockey Club elnöke.

II. Ferenc sírja (1768–1835)

1886-ban Napagedlában (Csehország) megalapította híres ménesét. Előtte azonban, még 1876-ban, Sándor a Batthyányaktól elvett, királyi ménesbirtokká alakított, kisbéri ménesből származó, Kisbér nevű lovával megnyerte az Epsom Derbyt, úgy, hogy a futam előtti napon tartozásai miatt majdnem elvették tőle a lovát.

Azonban még érdekesebb, hogy az 1875. évi derbyt a Habsburgok miatt Angliába emigrált Batthyány Gusztáv lova, Galopin nyerte. Galopin fia, St. Simon pedig kiváló versenyző és örökítő volt. A világ elit telivérei tartalmazznak St. Simon-géneket. Így Seabiscuit felmerült között is volt St. Simon-ivadék, csakúgy, mint legnagyobb ellenfelében War Admiralban.

Marján Tibor

Ottó (1912–2011) szarkofágja

Miksa mexikói császár nyughelye

Ferenc József

I. József szarkofágja (1678–1711)

II. József puritán koporsója

I. Ferdinánd (1793–1875)

Hírek – események

Összeállította:
Puskás Béla

Kegyeltsértés ha koszorút szednek le

Nem követett el hivatalból üldözendő bűncselekményt az a jobbikos képviselő, aki a kukába hajította a csokrokat Károlyi Mihály emlékművéről. A legfőbb ügyész szerint nem történt hivatalból üldözendő bűncselekmény, legfeljebb kegyeltsértés vétségének gyanúja merülhet fel a történetek kapcsán. Pólt Péter hozzátette, hogy a kegyeltsértés magánindítványra büntethető, amelyet az elhunyt hozzátartozója és örököse terjeszthet elő.

Tudomása szerint magánindítvány előterjesztésére eddig nem került sor - olvasható az Országgyűlés honlapján közzétett válaszbán. A legfőbb ügyész állásfoglalásából logikusan következik, a sírokról ellopott virág és koszorú kegyeltsértésnek tekinthető

Szeméttelpre vitték több száz amerikai katona maradványait

Az amerikai légierő doveri halottasháza összesen 274 katona maradványait szállította egy virginiai szeméttelrakóba - adták hírül csütörtökön a The Washington Post című lap honlapján. A halottak hozzátartozóinak azt ígérték, hogy az elhamvasztott maradványoktól méltó, tiszteletteljes búcsút vesznek majd. Arról azonban senkit sem értesítettek, hogy a hamvakat egy szeméttelpre szállították. Az eset, amelyről - még számadatok nélkül - először novemberben számolt be a The Washington Post, mély felháborodást keltett abban az országban, amely évente tízmilliókat költ eltűnt katonáinak felkutatására. Az emberi hamvakat az elégetett kórházi hulladékkal együtt 2004 és 2008 között szállították

ki a szeméttelpre. A halottasház vezetői ezután úgy döntöttek, hogy sokkal méltóbb végtisztesség, ha a háborúban darabokra szaggatott halottak porát a tengerbe szórják. 2008-ban egyébként Robert Gates akkori védelmi miniszter vizsgálatot rendelt el a doveri halottasház ellen, miután bejelentés érkezett, hogy a hősi halottakat kegyeltsértően egy olyan krematóriumban hamvasztják el, amelyben - külön kamrában ugyan, de - háziállatok tetemét is elégetik.

„Feltámadt” a halottnak hitt férfi

Halálra rémítette egy halottaskamra személyzetét egy halottnak hitt férfi a Dél-afrikai Köztársaságban azzal, hogy „feltámadt” és üvöltözve követelte, hogy engedjék ki a jégveremből. A két fős személyzet hanyatt-homlok rohant el, mert azt hitte, kísértettel van dolga. Az eset egy kisvárosban, Libodében történt. Az 50 éves férfit nem nyilvánították hivatalosan halottnak, csupán családja vélte annak. A família temetkezési vállalkozót hívott, aki azután rutinosan tette a dolgát: elszállította a tetszhalottat hűtőrendszerrel felszerelt halottasházba. A férfi csaknem egy napig fagyoskodott benne, bár az idő nagy részét eszméletlenül töltötte. A futásnak eredt alkalmazottak egy idő után megálltak, és értesítették a hatóságot, a „kísértetért” pedig mentőautó ment. Sizwe Kupelo, a dél-afrikai közegészségügyi hatóság szóvivője az eset után nyomatékkal hangsúlyozta, hogy a lakosság nem nyilváníthat senkit halottnak, arra csakis orvosnak, mentőnek, rendőrnek van joga - adta hírül a The Daily Telegraph című brit lap a Sapa dél-afrikai hírügynökségre hivatkozva.

Az Újdombóvári temető története

85 évvel ezelőtt szentelték fel, majd nyitották meg Újdombóvár önálló (vasutas) temetőjét. 2012 július 1 - én ezért is szólott a temető kápolna harangja. A csaknem százfőnyi emlékező először a Bernátné Martha Miligan által alkotott temetői keresztnél gyülekezett, amelynek szomszédságában lévő első sír Mennyei Jánosné Buzsáki Borbála nyughelye. Ennek sírkövét készítette el mértéktartó eleganciával és korhűséggel a dombóvári Bognár 98 Kft. amelyet Kutas Attila plébános ál-

dott meg. Ezután a ravatalozó árnyékos átriumában foglalt helyet a közönség, s itt Tóth Csaba, a Dél-Dunántúli Temetkezési Egyesület alelnöke tartott ember-központú, de a szakma méltóságát is bemutató beszédet. Utána Mészárosné Fodor Klára, Dombóvár díszpolgára következett, aki élvezetes ismertetéssel hozta közel a hallgatóság számára az „Újdombóvár temetője” című kötetét. A közösség önzetlen együttműködését és a szerző alkotó erejét méltatta és köszönte meg végezetül dr. Kriston Vízi József múzeumvezető a dombóvári városszépítőik nevében is.

Azonosítatlan halottak a balkáni halottasházakban

A délszláv háború azonosítatlan és azonosíthatatlan áldozatainak ezreit őrzik már hosszú évek óta számos nyugat-balkáni ország több városának a halottasházaiban - állítja legfrissebb jelentésében az eltűntek ügyeivel foglalkozó szerb kormánybizottság. Veljko Odalovic, a bizottság elnöke kedden Belgrádban sajtótájékoztatót ismertette a testület egyéves munkájáról szóló jelentését. Leszögezte, hogy a bizottság álláspontja szerint: „Mindaddig, amíg nem derül fény az eltűntek sorsára, folyamatosan szembesülni fogunk a problémával, amely a térség állandó feszültségforrását jelenti. A kérdés rendezése a térség biztonságának lényegbevágóan fontos előfeltétele”. Összességében még mindig körülbe-

lül 5000-re tehető a nyugat-balkáni városok halottasházaiban fekvő és azonosítatlan holttestek száma” - mondta. Úgy fogalmazott, hogy sok eltűnt személy sorsát sikerült felderíteni, de nagy gondot jelent, hogy Zágrábban még mindig körülbelül 900 azonosíthatatlan holttest van, Szarajevóban, Tuzlában és Visoko városban több mint 3000, Banja Lukában 600, Pristinában pedig körülbelül 400 azonosítatlan áldozat tetemét őrzik. Ez utóbbival kapcsolatban megjegyezte, hogy a szerverkereskedelem áldozatául esett személyek sorsának felderítése - akik között sok elhurcolt szerb van - jelentős előrelépést fog jelenteni ezen a téren. Szerbia és Horvátország együttműködését államközi megállapodás szabályozza az eltűntek felkutatásában, és Belgrád hamarosan hasonló egyezményt köt Bosznia-Hercegovinával és Montenegróval is. Folyamatos az

együttműködés a pristinai munkacsoporttal is, az utóbbi egy évben a szerb és a koszovói munkacsoport kétszer ülésezett: egyszer Belgrádban, egyszer pedig Pristinában.

Vidám temető az erdélyi Szaploncán

A falu a nevét a Szaplonca patakról kapta. A települést a középkorban a megnevesített román kenézek leszármazottai birtokolták, akiket szoros rokoni szálak fűztek össze a szarvaszói nemesekkel. 1735-ben négy zsidó családot, 1840-ben már 291 zsidó lakost jegyeztek föl Szaploncán. Román lakói 1790-ben tértek át a görög katolikus vallásra. 1880 körül a szaploncai románoknak vármegye szerte rossz híruk voltak. Gyakran folyt vér a faluban, és állítólag megtörtént, hogy valakinek a legelőről fényes nappal hajtották el 32 marháját. Az 1990-es és a 2000-es években a község többször is az ortodoxok és a görög katolikusok háborúskodásának köszönhetően került a média figyelmébe. Szaploncán csak kevés család tért vissza a görög katolikus valláshoz, és a közösség nem kapta

vissza a Vidám temetőben álló, 1886-ban épült templomát sem. 2002-ben 3267 lakosából 3240 volt román nemzetiségű; 2936 ortodox, 257 adventista és 65 görög katolikus vallású.

A falu az ún. Vidám temetőről vált híressé. A nyolcszáznál is több fakesztet 1935-től 1977-es haláláig Stan Ioan Pătraș faragó, később tanítványa, Dumitru Pop – Tincu készítette tölgyfából és festette ki élénk színű (főleg kék) olajfestékkel. Nyelvjárásias – archaizáló, gyakran humoros sírfelirataik a halállal megbékélt elhunytak fiktív monológjai. Az évtizedek folyamán a régebbi keresztek alja korhadni kezdett, színeiket a nap kiszívta. A fagaragónak a faluban emlékmúzeuma is van. Magyar vonatkozású az a fejfá, amelyen egy pásztor halálát festették meg, akit egy gonosz, bajszos magyar gyilkolt meg. (A fejfá a temetőbe belépve a bal oldali részen, közép tájt található.)

A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság hírei

Az elmúlt évekhez hasonlóan, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság és Titkársága 2012-ben ismét munkában, eseményekben, de eredményekben is gazdag tavaszt tudhat maga mögött.

Az elmúlt évekhez hasonlóan, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság és Titkársága 2012-ben ismét munkában, eseményekben, de eredményekben is gazdag tavaszt tudhat maga mögött. A Bizottság előző évi keretösszegéből finanszírozott megújított síremlékek közül az utolsó is átadásra került márciusban. Így, már Madarassy László új magasztos síremléke előtt is főt hajthatunk az egykori jogász és író tiszteletére a Kispesti régi temetőben. A felújítási terv elsődlegesen Budapest méltatlan állapotú védett nyughelyeire fókuszált, melynek köszönhetően, a Fiumei úti sírkertben 21, a Farkasréti temetőben 17, az Óbudai és a Megyeri úti temetőben 2-2 és a Rákosperecsényi Újközsírkertben, illetve a már említett Kispesti régi temetőben 1-1, tehát összesen 44 sírkő felújítása, vagy új síremlék felállítása valósult meg.

Születésének 150. évfordulója alkalmából, a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményes kiállítása mellett főhajtással is megemlékezünk Ferenczy Károlyról, a magyar modern festészet atyjáról. Március 19-én a Fiumei úti sírkertben, a festőművész védett sírjánál került sor az ünnepi megemlékezésére. „Századokra írta be magát a magyar festészet történetébe.” – hangzott el a mondat a méltóságteljes rendezvényen. A Bizottság és a Szépművészeti Múzeum közös szervezésű eseményén, az előbbi képviselőjében Zsigmond Attila, a Budapest Galéria igazgatója, az utóbbi intézmény részéről Dr. Baán László kormánybiztos méltatta az egykori nagybányai szabadiskola vezető mesterét.

„Évszázadokon át a nemzet épülésének szolgálatában áldozták életüket azok a katonák, akik nem tették le a fegyvert, akik nem hátráltak, akik a végső óráig kitartottak,

mert hisz ebből a történelmi lírából építkezünk a mai napig...” – fogalmazott köszöntőjében Dr. Boross Péter a Magyar Hősök Emlékünnepén. A hagyományoknak megfelelően a Bizottság idén is megemlékezett az elesett magyar katonákról, azonban a szokásokkal ellentétben ezúttal vasárnap helyett, pénteken, május 25-én volt megtartva a felemelő megemlékezés a Rákosperecsényi Újközsírkertben. A napsütéses rendezvényen az elnök urat a Honvédelmi Minisztérium helyettes államtitkára, Dr. Dankó István követte a szónokok sorában. Az eseményen nagy számban jelentek meg az emlékezők, kiknek koszorúi, virágcsokrai ebben az évben is elborították a Magyar Hősök Emlékkövét. A rendezvényt a magyar takarodó szólamai és katonai díszmenet zárta.

Dr. Mádl Ferenc 2011. május 29-én hunyt el 80 évesen. Az egykori magyar köztársasági elnök közel Deák Ferenc mauzóleumához és még közelebb Antall József sírjához a Fiumei úti temetőben lelt végső nyughelyet, melyet a Bizottság azonnal a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánított, majd felkérte a közintézményeket, hogy a temetés napján, június 7-én fekete zászlók kihelyezésével fejezzék ki kegyeletüket. Ezt követően, a Bizottság munkatervében kiemelt helyen szerepelt Mádl Ferenc síremlékének felállítása. A néhai köztársasági elnök özvegye, Mádl Dalma asszony személyes kérése volt, hogy a gróf Bethlen István síremlékének megálmodója tervezze meg férje emlékművét is. A Bizottság Almási Balázs okleveles táj- és kertépítész mérnök tervei alapján 2001-ben hozta létre az egykori miniszterelnök hátulról zöld üveglappal körbehatárolt fekete gránittömb monumentumát. A tervező, aki azóta a Budapesti Corvinus Egyetem adjunktusaként dolgozik, megtisztie-

lésnek vette a Bizottság felkérését, hogy nekiláthasson legújabb művéhez. A fiatal mérnök tervei 2012 kora tavaszán kezdtek testet öltetni, majd júniusra elkészült a modern alkotás. A munkálatok szakmai felelőse Radnainé dr. Katalin főtitkár asszony volt, a kivitelező a BTI Nemeskő és Építőipari Kft. A nemes anyagokból összeálló síremlék letisztult formákat követ. A végtelenségbe vezető úton fekvő fekete gránit sírlap mögött elhelyezkedő kecses üveggúla elülső lapján egy különleges technika alkalmazásával fényből rajzolódik ki a kereszténység jelképe. 2012. június 8-án, az avatóünnepségen közigazgatási máltóságok, kormánytagok, állami és egyházi vezetők képviselték a magyar államot. A katonai díszszázlój mellett a történelmi zászlók is felsorakoztak a sírhely körül. Emlékbeszédében Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke a hősként emlékezett meg, de nem a szó hétköznapi értelmében, ugyanis „van a hősiességnek egy másik formája is, amikor a küldetését teljesítő csendben, hírvér és csata nélkül, a mindennapok pontos és fegyelmezett jelenlétével vállalja azt, amit elé hoz a sors”. A síremléket katonai tiszteletadás mellett, a katolikus egyház szerint Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek áldotta meg

és Mádl Dalma, valamint Áder János köztársasági elnök leplezte le. A bíboros úr beszédében kihangsúlyozta: „álljunk szelíden, szilárdan, szótlanul is beszélve, mint ez az emlékmű az embernek és magyarnak oly kiváló Mádl Ferenc elnök úr sírja fölött”.

A Fiumei úti temetőben nyugvó Sebeők Sári sírját csak egy roskadozó fakereszt jelölte, ezért az egykori operaénekesnő is új síremléket kapott a Bizottságtól tavaly. Idén június 26-án a díva születésének 125. és halálának 60. évfordulóján került sor az obeliszk felavatására. A szopránénekes több mint százéves – 1905-ös rögzítésű – külföldről beszerzett hangfelvétele meghallgatásával vette kezdetét a Bizottság és a Magyar Állami Operaház közös szervezésű megemlékezése, amelyen Zsigmond Attila köszöntötte a vendégeket. Ókovács Szilveszter, az Operaház kormánybiztosa emlékbeszédében mondott köszönetet az új síremlékért, hiszen, mint ahogyan fogalmazott: „ezek a tárgyi emlékek hivatottak felidézni a múlt nagy művészeinek halványuló elmékét. Azt ugyanis be kell ismernünk, hogy az emlékek egyre halványulnak.” Sebeők Sárié mellett a Bizottság az elmúlt évek során számos operaházi művész vagy igazgató (Kern Aurél, Lendvai Andor, Máder Rezső, Maleczky Vilmos, Ellinger Jozefa, Mé-

száros Imre, Pataky Kálmán, Sándor Erzsébet és Sándor Mária, Szemere Árpád) sírját is felújította. Ezért beszéde zárásaként a kormánybiztos úr szintén háláját fejezte ki: „Magam és az Operaház mindenkori társulata nevében ezúton szeretném köszönetemet kifejezni a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottságnak, akik hosszú évek óta segítik megőrizni azokat az értékeket, melyeket az Operaháznak önmagában már nem lenne módja.”

A tavasszal elért eredmények és a pozitív visszajelzések birtokában a Bizottság nagy lendülettel kezdte meg a 2012. év sírfelújítási tervének összeállítását és kivitelezését, melyet idén két ütemben valósít meg. Az első féléves munkák már zajlanak. A fővárosban belül a Farkasréti temetőben 10, a Fiumei úti sírkertben 8, a Rákosszentimrei Újköztemetőben 9, az Óbudaiban 2 és a Kispesztiben 1 védett sír kerül felújításra, vagy kap teljesen új emlékművet. Mind ezen túl a Szegeden nyugvó Klauzál Gábor, az első felelős magyar kormány miniszterének nyughelye lesz helyreállítva, illetve a nyár folyamán Nagyatádi Szabó István egykori politikus emlékműve kerül teljes felújításra Csokonavisontán.

Tóth Zsolt
ME NEKB

Moszkva

Szakmai kirándulás

az OTEI szervezésében

Időpont:

2012. október 21–25. (5 nap/4 éj)

Utazás:

Az Aeroflot menetrend szerinti járatával

Szállás:

*** szállodában, 2 ágyas szobában

Ellátás:

reggeli (büfé)

1. nap:

Indulás a repülőtérrel az Aeroflot (SU2031G) menetrend szerint járatával, érkezés Moszkvába 16.00-kor. Transzfer a szállodába. A szálláshely elfoglalása után szabad program. Fakultatív városnézési lehetőség és vacsora egy helyi étteremben, éjszaka a szálláshelyen.

2. nap:

Reggeli után egész napos városnéző melynek során megtekintjük a Kreml épületeit és a Fegyvertárat, amely jelenleg kincstárként működik, valamint a Vörös teret. Fakultatív vacsora.

3. nap:

Reggeli után egész napos szakmai program a Neckropolis temetkezési szakkiallítás felkeresése. Fakultatív vacsora. Éjszaka a szálláshelyen.

4. nap

Reggeli után fakultatív kirándulás a Novogyevicsij kolostorba, valamint látogatás a Novogyevicsje temetőben, a hol híres orosz művészek, írók, zeneszerzők sírjai találhatóak (Majakovszkij, Csehov, Prokofjev stb)

5. nap:

Reggeli után szabadidő, majd utazás a repülőtérre. Hazaindulás az Aeroflot (SU2032G) járatával, érkezés Budapestre 19.10-kor.

Részvételi díj: 140.900 Ft/fő

A részvételi díj magában foglalja az úti költséget, a megadott szállás és ellátás díjait, magyar nyelvű idegenvezetést és csoportkísérést, repülőtéri transzfert Moszkvában. Külön fizetendő a vízumdíj (13.000 Ft), reptéri illeték: kb. 35.000,- Ft, a belépők, az utasbiztosítás BBP (3.200 Ft) és a helyi közlekedés, valamint a fakultatív programok díjai.

Jelentkezés:

Nebehaj Barbaránál, az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület titkáránál lehet

Elérhetőségek:

06 20 940 2088
nebehaj.barbara@btirt.hu

Székrenyes András

A Menina 60 éves

Május hónapban ünnepelte a szlovéniai Menina koporsógyár a 60. születésnapját.

Ebből az alkalomból a közös ünneplésre a gyár, szerte Európából, valamint a tengerentúlról meghívta az üzleti partnereit. A pazarul megrendezett ünnepségen a cégvezetővel, **Jozef Homárral** a cég történetéről és jelenéről beszélgettünk.

Mondja el nekünk röviden a gyár eddigi történetét.

1952-ben kommunális vállalként bútorgyártásra alapították a céget. 1964-ig csak bútorokat gyártottunk az akkori jugoszláv piacra. Nyolc év után kezdtünk el koporsót is gyártani szintén a belső piacra.

A bútorminőségű koporsók iránt akkora volt a kereslet, hogy a 80-as évek végén elértük a 80 000 db-os gyártási számot.

Mikor kezdték el külföldön is értékesíteni termékeiket?

1991-től, amikor is Jugoszlávia szétesett. A harcok elől menekültek közül sokan kerestek menedéket Magyarországon és Európa számos országában. Ezek közül az emberek közül válogatva építettük ki az

európai kereskedelmi hálózatunkat. Magyarországon **Erdélyi György** révén értük el, hogy pár év alatt az eladott koporsók száma meghaladta a 15 000 db-ot.

Hány országban értékesítenek koporsót?

Jelenleg 17 európai és egy tengertúli államban adunk el temetkezési kellékeket.

Termékeik megjelenése a magyar temetkezési piacon forradalmasította a hazai koporsógyártást. Ön is így látja?

Nagyon örülünk, hogy követőkre találtunk Magyarországon. Valóban komoly fejlesztéseket hajtottak végre a magyarországi koporsógyártó cégek. Már komoly versenypartnernek minősülnek az európai kegyeleti piacon.

Mióta vezeti a céget?

1997 óta dolgozom a gyárban. Ez az első munkahelyem. 1995-től vagyok a gyár elsőszámú vezetője.

Hogyan látja, ítéli meg a jelenlegi piacot?

Azon túl, hogy Európa-szerte növekedett a hamvasztásos temetések száma, a koporsógyártók is megerősödtek. Jó minőségű és olcsóbb termékkel látják el a temetkezési piacot. Igazából azonban nem panaszkodhatunk, hiszen 60 000 db koporsót tudunk még jelenleg eladni.

Hogyan látja cége jövőjét? Mit tesznek azért, hogy piaci részesedésük megmaradjon?

Az elmúlt 10 évben hozott, megvalósított technológiai fejlesztések reménnyel töltenek el bennünket. A robottechnika alkalmazásával a gyártási folyamatokban, a megtett üzemszervezési lépésekkel sikerült elérnünk, hogy a költségeink csak kis mértékben növekedjenek, a hatékonyságunk pedig jobb legyen. De azt is látjuk, hogy ezek az intézkedések is végesek. Ezért a koporsógyártás mellett egyéb kegyeleti termékek, kiegészítő berendezések, gépek értékesítésével is foglalkozunk.

Rendkívül fontos még az is, hogy folyamatosan bővüljön a piac, amiért sokat áldozunk.

Bízunk abban is, hogy a gazdasági válság elmúlásával az igény újból a koporsós temetések irányába mozdul el, mely biztosítani fogja cégünk eredményes működését.

Köszönöm a beszélgetést és további sikereket kívánok Önnek és munkatársainak!

Köszönöm a lehetőséget és minden magyar partnerünknek is sok sikert kívánok.

Szekrényes András

Miskolc társadalmának változásai, jellemzői

várostartörténet, demográfia, gazdaság,

kultúra, vallás, társadalmi szerkezet, városrészek, temetők

Miskolc Északkelet-Magyarország legnagyobb városa és Borsod-Abaúj-Zemplén megye és az észak-magyarországi régió székhelye. Budapest és Debrecen után Magyarország harmadik népesebb városa, az ország hét regionális központjának egyike.

A környék Európa egyik legrégebben lakott területe, mint azt paleolitikumi leletek tanúsítják. A különböző tájegységek találkozásánál, fontos kereskedőutak mentén épült település már a középkorban kereskedőváros volt, és 1365-ben Nagy Lajos királytól városi rangot kapott. A török hódoltság után ipara is fejlődésnek indult. A szocialista időszakban Magyarország egyik legjelentősebb iparvárosaként élt a köztudatban, ebben az időben érte el legnagyobb kiterjedését – számos szomszédos település, köztük a középkorban az uradalom székhelyül szolgáló Diósgyőr hozzácsatolásával – és legnagyobb népességszámát is.

A rendszerváltás óta kulturális és idegenforgalmi szerepét igyekeznek erősíteni; ebből a szempontból főbb látványosságai közé tartoznak a miskolctapolcai Barlangfürdő, a diósgyőri vár és a Miskolci Nemzeti Színház, illetve a közeli Büki Nemzeti Park. A régió vezető városaként az ennek megfelelő funkciókat is betölti; egyetemi város, a megye és környéke gazdasági, kulturális központja.

A város a Bükk hegység keleti oldalán, a Szinva, Hejő és a Sajó völgyében, különböző természeti és gazdasági tájegységek találkozásánál épült. A Sajó, a Bódva és a Hernád összeolvadó völgyiszkja, a *Miskolci kapu* ősidők óta jelentős áru- és személyforgalom színtere.

Miskolc területe 236,68 km², ebből 58,02 km² a belterület és 178,66 km² a külterület. A belterületi rész szélessége kelet-nyugat irányban 19 km, észak-dél irányban 10 km. Mai felszíne – a kéreg-

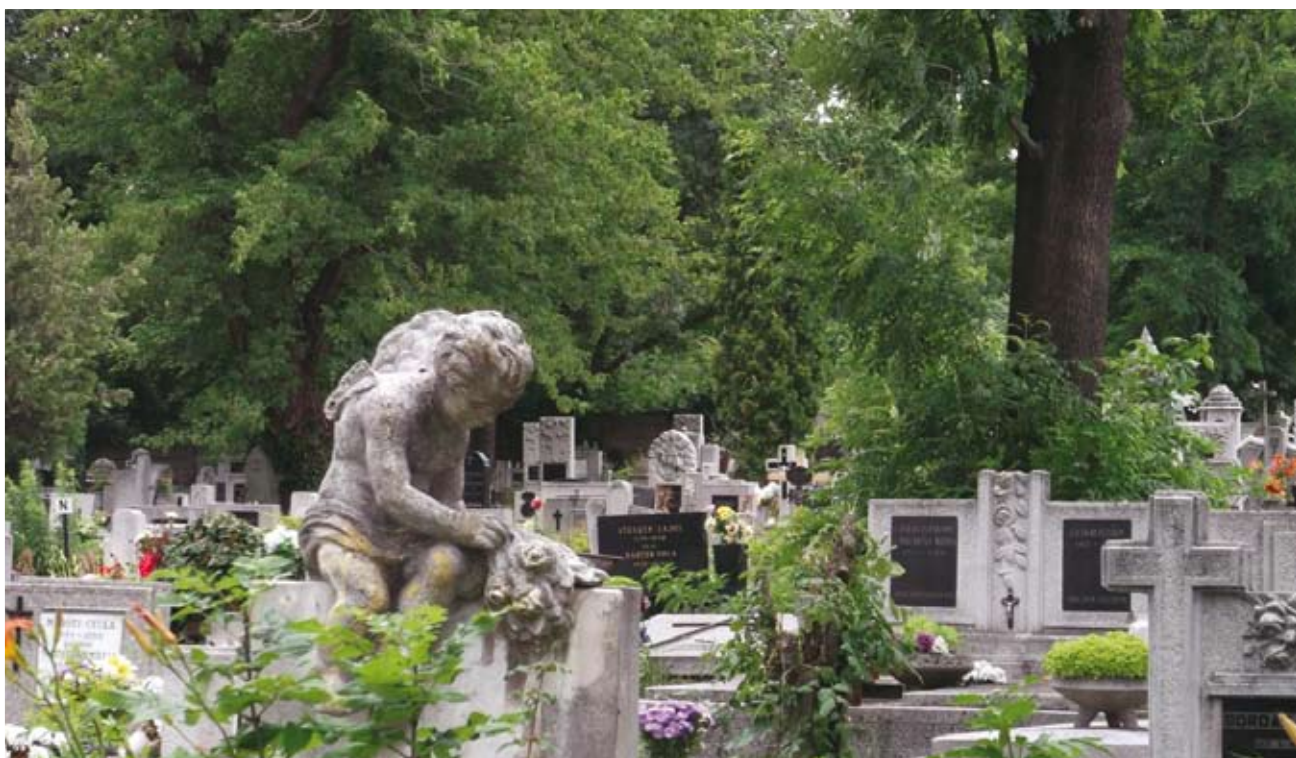
szerkezeti mozgások eredményeként – lépcsőzetes felépítésű. Keletről nyugat felé 30 km kiterjedésű, amin belül négy „lépcső” figyelhető meg; a magasságkülönbség eléri a 800 métert.

· A legalacsonyabb terület a *Sajó melléke* (110-120 m), ez az alföldi táj része. Fiala, pleisztocén-holocén üledékek (kavics, homok, agyag, iszap) építik fel.

· A síksági tájat az Avas-Tetemvár vonalától Diósgyőrig egy 250-300 méter magas dombvidéki tájövzet, az Alacsony-Bükk váltja fel. Geológiai felépítésében harmadkori tengeri üledék – homok, homokkő, márga, agyag, közbeépült szénrétegek – és miocén-kori vulkáni anyagok, főleg tuffák vesznek részt. Felszínét patakok, vízfolyások tagolták fel.

· Diósgyőrtől kb. Lillafüredig terjed a Középső-Bükk 400-600 méteres rögsorozata, melyet túlnyomórészt triász mészkő, pala, alárendelt dolomit és egyéb kőzetek építenek fel. A tájövzet földrajzi sajátosságait a karsztos lepusztulásformák adják.

· Lillafürednél kezdődik a miskolci táj legmagasabb lépcsője, a 600-900 méterre emelkedő Magas-Bükk, vagy Bükk-fennsík. Felépítésében ó- és középkori tengeri üledékek (mészkő, pala, dolomit) és eruptív kőzetek (pl. diabáz és porfirrit) vesznek részt. Keletről nyugat felé fokozatosan emelkedik, belsejében kisebb-nagyobb barlangok alakultak ki.

Demográfiai adatok

A 2001-es népszámlálás alapján a városnak 185 387 lakosa van, ebből 95,7% magyar, 2,2% roma, 0,3% szlovák, 0,3% német, 0,1% görög és 1,4% egyéb. 73 508 lakás van a városban, km²-enként átlagosan 310,56.

A város története

A régészeti leletek tanúsága szerint a terület ősidők óta lakott, s ez Magyarország legrégebben lakott területe is. A több mint 70 000 éves, paleolit kori leletek azt bizonyítják, egyike Európa legrégebben lakott területeinek. Első ismert lakói a kelta gotinok, de a honfoglaló magyarok már kevert etnikumú lakosságot találtak ezen a vidéken, akik a Sötétkapu táján, a Papszer oldalán és a Tetemvár környékén laktak. A mai diósgyőri vár helyén a honfoglalás előtt már földvár állt.

A hely a Miskóc nemzetségről kapta nevét, elsőként Anonymus említi ezen a néven a Gesta Hungarorumban 1173 körül („*que nunc uocatur miscoucy*”). A Miskóc nemzetség, amely a megyének is nevet adó Bors nemzetség egyik ága volt, 1312-ben vesztette el a területet, mert Csák Máté pártjára álltak Károly Róberttel szemben. A király a Széchy-családnak adományozta a birtokot. Ők szereztek Miskolcnak először bíráskodási és vásártartási jogokat.

Miskolcot Nagy Lajos király emelte városi rangra – oppidiummá, azaz mezővárossá nyilvánította, bíróválasztási és végrendelkezési jogok biztosításával –, 1365-ben, nagyjából ugyanabban az időben, amikor a közeli diósgyőri várat felújíttatta. A király egyben a diósgyőri koronauradalomhoz is csatolta a várost, amely egészen 1848-ig királyi tulajdonban állt. A település gyors fejlődésnek indult, a 15. század végén már 2000 lakosa volt, a török hódoltság idején azonban a fejlődés lelassult. 1544-ben a

törökök felégették a várost és behódolásra kényszerítették. Miskolcot egészen az 1687-es felszabadulásig adóztatta a török, bár a diósgyőri várat már 1674-ben sikerült visszafoglalni. A város ebben az időszakban vált fontos bortermelő központtá és a 17. század végére már 13 céh is működött itt. A török idők végére a lakosság létszáma elérte az akkori Kassáét.

A szabadságharc idején Rákóczi fejedelem Miskolcon rendezte be főhadiszállását (1704. január 18-tól március 15-ig). 1706. szeptember 25-én az osztrákok kirabolták és felégették a várost, 1711-ben pedig kolerajárvány pusztított, melynek a népesség fele áldozatul esett. Miskolc ezután újra virágzásnak indult. 1724-ben Borsod vármegye, mint központi helyen fekvő, nagy lakosságú mezővárost, Miskolcot választotta a megyeháza felépítésének helyszínéül. Az első népszámlálás 1786-ban 2414 házat és 14 179 lakost jegyzett föl a városban. Több fontos épület a 18. és 19. század folyamán épült, köztük a városháza, az új megyeháza (1820 körül), a színház (az ország mai területén álló első kőszínház; az első Kolozsvárott épült), a zsinagóga, számos iskola és templom. Ezek az évek azonban nemcsak fejlődést hoztak a városnak: több csapás is sújtotta Miskolcot, 1873-ban ismét kolerajárvány tört ki, 1878-ban pedig hatalmas árvíz követelt több száz emberéletet. Az árvíz rengeteg épületet is elpusztított, de helyükre szebb, nagyobb épületek épültek. Az első világháború közvetlenül nem érintette a várost, de közvetetten rengeteg ember halálát okozta, a fronton is és a kolerajárványban is rengeteg miskolci halt meg.

Miskolc volt az 1886-os közigazgatási rendezés után a Trianon előtti Magyarország egyetlen városa, mely rendkívül dinamikus növekedésének köszönhetően rendezett tanácsú városból törvényhatósági jogú várossá tudott átalakulni 1909-ben.

Büntetés-végrehajtási intézetét (ma: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet) 1902-ben alapították.

A trianoni békeszerződés után Miskolc Borsod, Gömör és Kishont közigazgatásilag egyelőre egyesített (k.e.e.) vármegye székhelye lett. Ebben az időben a gazdaságban rövid időre hanyatlás következett be. A Trianon után elcsatolt országrészekből menekültek egész serege érkezett Miskolcra. A városnak át kellett vennie az addigi régióközpont, Kassa szerepét. Ez és a közelítő második világháborúra való felkészülés – mely Miskolcot az ország legfontosabb nehézipari központjává tette – újabb fejlődést hozott, bár a város sokat szenvedett a háború utolsó évében. Az első légitámadás 1944. június 2-án érte a várost. A Vörös Hadsereg december 4-én foglalta el Miskolcot. A háború alatt 350 épület semmisült meg és 7150-ben esett komoly kár.

1945-ben Diósgyőrt és Hejőcsabát, 1950-ben Görömbölyt, Szirmát és Hámort csatolták a városhoz. 1949-ben a Selmecbányáról Sopronba költöztetett *Bányászati Akadémiát* a nyugati határhoz túl közelinek ítélt városból keletebbre, Miskolcra hozták, akkor már Nehézipari Műszaki Egyetem néven. Az elkövetkezendő évtizedekben a város a Debrecennel folytatott örökös versengésben az ország második legnagyobb városa lett, az 1980-as években több mint 200 000 lakossal. Mai kiterjedését 1981-ben érte el, amikor hozzácsatolták Bükk-szentlászlót.

Az 1990-es évek a miskolci nehézipar hanyatlását hozták. A város népessége csökkenni kezdett, Debrecen vette át helyét az ország második legnagyobb városaként. A 2000-es évektől folyamatos fejlődés figyelhető meg a városban, amivel az *acélváros* mítoszról a kultúra és turizmus városává válna Miskolc.

2005-ben az Európa kulturális fővárosa pályázaton Pécs után a második helyet szerezte

meg, maga mögé utasítva ezzel Egert, Debrecent, Győrt, Budapestet és Sopront. 2008-ban a Kultúra Magyar Városa díjjal jutalmazták a várost.

Az egykor körülkerített mezőváros határait árok- és sáncrendszer óvta, ezeket jól őrzött városkapuk törték meg. Csak ezeken keresztül lehetett a városba bejutni, mellettük vámszedőhelyek, kocsmák és vendégházak várták az ide látogatókat. 1940 körül még 13 fő- és 19 mellékvámszedőhelyről tudtak a várostérképek, tehát ennyi fő- és mellékúton lehetett Miskolcot megközelíteni. A település növekedésével a kapuk egyre távolabb kerültek eredeti helyüktől, végül már pusztán elméleti határt jelentettek. Az egykori védőrendszer emlékét a mai napig fennmaradt kapu elnevezésű utcák nevei őrzik: a Győri kapu, Szentpéteri kapu, Csabai kapu és Zsolcai kapu ma is fő közlekedési útvonalak elnevezései, amelyek mentén a valamikor Diósgyőr, Sajószentpéter, Hejőcsaba és Felsőzsolca, illetve Miskolc közötti forgalmat bonyolító városkapuk álltak. A kevésbé ismert *Fábián kapu* a bábonyiébrci szőlőkbe, a *Meggyesalja* (vagy Megyesre-járó kapu) az Ávas alján található meggyesek felé vezet, kisebb jelentőségű utakat rejtett. Különleges a Sötétkapu helyzete, amely nem egy utca, hanem magának a boltozatos kocsibejárónak az elnevezése.

Miskolc város temetői tulajdonosok szerint

Miskolcon összesen 34 temető található, ebből 14 önkormányzati, 20 egyházi tulajdonú. A 20 egyházi tulajdonú temető közül 9 római katolikus, 7 református, 3 evangélikus, 1 izraelita temető.

A 14 önkormányzati tulajdonúból 8 jelenleg is működő, 6 pedig lezárt temető.

Miskolci temetők bemutatása a Szentpéteri kapui, Vasgyári, Ávasi temetőkön keresztül

Szentpéteri kapui Miskolc városi temető

A temető formáját tekintve az eredeti temető félkör alakú, melyben korábban 23

parcellát alakítottak ki, az 1990-es években bővítés alá vonták a területet, és az építés első ütemében, újabb 7 parcella kapott helyet. Miskolcon ez az egyetlen olyan temető, melyet az urbanizáció hatására, a lakóövezetek terjeszkedése nem kerített körül. Méretét tekintve, cca. 13 hektár, bővíthetősége cca. ugyanennyi.

Ha gondolatban bemutatnám a temetőt, a főbejáratról számított egyenes út a terület déli részét határolja, két díszparcella egyenként 192 darab sírhelyével, a temető impozáns részét képezi. Az adományozott díszsírhelyek, első sorban a hazáért, városért érdeméremmel rendelkezők számára nyújtanak végső nyughelyet.

Az uniformizált vasbeton síremlékeket menet közben felváltották, a vulkanikus kőzetből évezredes átalakulás során létrejött gránit síremlékek, melyeknek értéke szorosan szimbolizálja az eltemetettek társadalmi hovatartozását.

A díszsírhelyeket elhagyva, a félkör centrumát képező ravatalozó együttest, valamint az előtte elhelyezkedő park, és az örökzöldekkel övezett külső ravatalozó helyet találjuk.

A szociális és kiszolgáló helyiségeket, zárt udvarként határolja az északi és nyugati urnafal, melyekben egymásra helyezett ötszintű – urna elhelyezésére alkalmas – kolumbáriumsor található. Az urnafalak nevéket, a temető elhelyezkedése szerinti égtájról kapták.

Nyugati irányban tovább haladva, egy szembeötlően szép, parkosított zöldövezeti rész tárul elénk, egy fallal lehatárolt, nyolcszög alakú, dolomitokkal kirakott, körben kéttágú lépcsőzettel kiemelt emelvény, melynek középpontjában sötétszürke, nyolcszög alakú impala gránitból épített halotti hamvak beszórására alkalmas „Díszszórókút” áll. A temetkezési formák közül a legifjabb, a 21. század technikája. A Díszszórókút, egy speciális urna elhelyezésére alkalmas üvegcsövön keresztül juttatja az elhunyt hamvait, az arra kialakított zárt rendszerű mintegy 10 m³-es medencébe. A szórás ideje alatt, a gránitmedence szélén 72 darab fúvókából szökőkútszerűen,

az üvegcső falára kiáramló vízsugár teszi kegyeletteljessé a szertartást. A parcellában található három darab monumentális gránittömb egyikére, egy Goethe versidézet alá kerül homokfúvásos eljárással, az elhelyezésre került elhunyt neve, születésének és elhalálzásának esztendeje.

*„Ha el is mentem, itt leszek veled,
Leszek a lelken aranykereszt,
Mindig itt leszek titkon, észrevétlen,
Ha el is mentem, itt maradt a léptem.”*

A korábban meghatározott irányban tovább haladva, találjuk a nyugvó város szimbolizáló temető 15. parcelláját, amely a temető kriptaparcellája. Kezdetekben kilenc férőhelyes pincejelleggel kiépített vasbeton szerkezettel készültek, hatalmas föld feletti emléket állítva az utókor számára. Ez mára már megváltozott, az újkor igényét tükröző nemes kövek: gránit, márvány felhasználásával, ízléses, arányos kivitelben.

A 15. parcellától visszafordulva a bejárat irányába a 16. parcellát láthatjuk, jellegzetessége, frekvenciált helyéből adódóan, kiemelt parcella.

A koordinátába helyezett síremlékeket, előregyártott járda alapok veszik körül, melyre az anyagilag tehetősebb helyzetben lévő hozzátartozók állítatnak – az impala, a paradiso és a fekete és szürke gránit kövekből, az anyag adta lehetőségeket, jellegzetességeket kihasználva ízléses emléket.

Szintén említésre méltó a temető 21. parcellája – melynek első négy sora „közéleti parcella” és az ott található síremlékek méretei lényegesen eltérnek a temető többi parcellájában található síremlékektől – mivel ez a parcella – „parkparcella” jelleggel került kialakításra.

A parcella érdekessége még, a két sírsoronként, gyöngykavicsal borított sétány, valamint a parcella szélére telepített „amerikai típusú” ülőpadok.

A 18., és 29. parcellákban, négy személyes családi urnasírhelyek vannak kialakítva, továbbá a temető 17., 13., 12., 11., valamint a 30. parcellában duplasírhelyek, melyek

egyenként 4 koporsós és 8 hamvasztott elhunyt elhelyezésére biztosítanak lehetőséget. A 14., 22. parcellák a halva született és az 5 éven belül elhunyt gyermekek nyughelye. Az 1. parcellában, pedig a temetés költségét anyagiilag finanszírozni képtelen, illetve a fellelhetően temetésre kötelezett családtag hiányában – közkölségen elhamvasztott elhunytak kerülnek elhelyezésre.

A temető többi fel nem sorolt parcellája szimpla sírhelyeket foglal magába, melynek egyenkénti befogadóképessége 2 koporsós, illetve 4 hamvasztott elhunyt.

Az egész temető területe 35%-ban zöldövezet, parcellánként aszfaltburkolattal körülhatárolt, melynek jellegzetessége, az utak sugár irányú felosztása. A parcellákat telepített fák veszik körül, a temetkezési törvény által előírt, 150 méterenkénti vízvételi lehetőséggel.

A temető jelenleg, mintegy 40 ezer elhunyt végső nyughelyeként szolgál.

A temetőben eltemetett híres személyek, a teljesség igénye nélkül: Rózsa Kálmán – Miskolc egyik polgármestere; Tóth Pál – országgyűlési képviselő; Loss Sándor – a Miskolci Egyetem Tanszék vezetője; Szalay Lajos – grafikusművész; Ábrám István – színművész; Lenkey Zoltán – grafikusművész.

Sokuk emlékét évfordulójukon diákok, civil szervezetek, csoportos megemlékezésekkel őrzik meg az utókor számára.

Vasgyári temető

A vasgyári temető pár száz éves múltra tekint vissza. A Varga-hegy északi oldalán fekszik, a sírhelyek tájolása észak–déli irányú. A mintegy hatholdas temetőben, 28 parcella került kialakításra, két arab számmal, valamint 26 parcella „A”-tól „W”-ig betűjellel ellátva. A temető cca. 17 ezer elhunyt végső nyughelye. Az érvényben lévő egészség-

ügyi, valamint a temetőkről és temetkezési szolgáltatásról szóló törvény idevonatkozó paragrafusainak értelmében, a vasgyári temető temetkezési szempontból korlátozás alá esik – miszerint Miskolc város főjegyzőjének tilalma alapján, csak hamvasztás utáni urnás temetés lehetséges.

A parcellákat aszfaltos út határolja, a vasgyári temető nyugati oldalán kettő darab kapu fogadja a látogatókat. A felső bejáratnál található a ravatalozó épülete, mely a szociális helyiségeket is magába foglalja. Miskolc egykori vasgyári övezetének egyik legnagyobb temetője, mint neve is fémjelzi, sírhelyeiben, korábban céhesek, céhmesterek, iparosok, majd később nagy vasipari gyárak igazgatóinak, vezetőinek és munkásainak szolgál végső nyughelyeül.

A síremlékek architektúrája, a sírhelyeket körülvevő kovácsoltvas kerítések, valamint a kovácsolt és öntött vas síremlékek, apróbb szobrocskák, síremlékeken feltüntetett idézetek mind-mind a „gyárista” múlt emlékeit idézik.

A temető felülnézeti képét tekintve nagy „S” alakú, melynek domboldali alsó részében pincejellegű kriptasorral szegélyezett parcellák találhatók. A kriptákon különböző vallások egyházi jelképmotívumai találhatók. Fölfelé haladva a Varga-hegy irányába a parcellák szélein stációk bukkannak elő. A parcellák jellegüknél fogva, szimpla, dupla, majd később urnahelyek sírhelyeit foglalják magukba.

A hatalmas juhar- és akácfák mintegy védőszentként őrzik a temető nyugalmát.

A jelenkor megjelenésével alakult ki a szinte sablonszerű, szürkének, egyhangúnak, homogénnek tűnő síremlékforma, ami elsősorban az olcsóbb kínai és vietnami gránit síremlékeknek köszönhető.

A temető különböző történelmi események, mártírjainak, áldozatainak állít emlé-

ket, többek között, az I. világháború utáni 9 angol repülősnak, valamint I. és II. világháború áldozatainak, akiknek emlékét szovjet mintára az emlékfalon elhelyezett – vas emléktábla, az elhunytak neveivel és a fal tetején, az ötágú vörös csillaggal. Ezeket az emlékhelyeket a Hősök napján pártok és civil szervezetek koszorúzzák.

Avasi temető

Történelmi temető, a református templomot félkörívben szegélyezi, mintegy origóként a templom képzeletbeli középpontjához képest. A temető útjai makadamból kirakottak, legyező formában – a templom oldalfalánál található sírok, síremlékek (Cinterem) nevezetes egyházi személyek, református vallású városvezetők nyughelyei. A templomtól számított távolabbi sírhelyekbe, a társadalmi rétegződésben alsóbb helyet elfoglaló polgárok, szegényebb emberek temetkeztek. Erősen érvényesül a társadalom hierarchiája. A domborzati viszonyok miatt (nagy szintkülönbség), a temető bővítése nem lehetséges, csak kizáróan a meglévő sírhelyek az érvényességük idejéig temethetők be.

A temetőben található sírjelek anyagát tekintve, beton és mészkőtufa, a XIX. századtól megjelennek a márvány, majd a gránit síremlékek. Az Avasi temető több híres ember nyughelyeül szolgál, itt nyugszik Latabár Endre – színész, rendező, színigazgató; Marjalaki Kiss Lajos – történész, régész; Palóczy László – politikus, alispán, országgyűlési követ, majd képviselő; Szemere Bertalan – jogász, politikus, belügyminiszter, miniszterelnök, országgyűlési képviselő.

Józsa István

Miskolci Városgazda Nonprofit Kft.

Temetőgondnokság vezetője

Örökzöldek a temetőben

Lomblevelű örökzöldek I.

Az előző számban a fenyőkről esett szó, most a temetőkben előforduló lomblevelű örökzöldek egy részét – a legfontosabbakat – ismertetjük. Az örökzöldeknek akár fenyők, akár lomblevelűek, – szimbolikus jelentősége van a temetőben. Az elmúlás helyén az életet – örökzöldjükkal az élet örökkévalóságát – az élet diadalát hirdetik.

Temetőinkben a két leggyakrabban előforduló lomblevelű örökzöldünk a honos borostyán (*Hedera helix*) és az idegenhonos bukszus vagy puszpáng (*Buxus sempervirens*). Ezen kívül több, nem honos fajjal, azok fajtáival is találkozhatunk, de közülük a jelen cikkben csak a kerti pálmaliliom (*Yucca filamentosa*) kerül ismertetésre.

A **borostyán** hazánkban vadon, főként a bükkös erdők aljnövényként fordul elő, de a tölgyesekben is megtalálható, alakgazdag faj. Rendkívül jó árnyéktűrő, így a bükkösök mélyárnyékát is kibírja. A szárazságot is jól elviseli, félárnyékos helyen is jól érzi magát. Napra is ültethető, rendszeres öntözés mellett itt is jól fejlődik. Tág a faj környezettel szembeni tűrőképessége, talán ez is az egyik oka népszerűségének. Jellegzetesség-

ge még, hogyha támasztékot talál, legyen az fatörzs, fal vagy sírkő, igyekszik felkúszni rá, hogy több fényt kapjon és termőre fordulhasson. Ekkor a fiatal kori karéjos levélformája megváltozik, egyszerű, épszerű leveleket fejleszt, és a hajtások végén kora ősszel ernyőben hozza kis zöldessárga virágait. A virágokat a méhek nagyon szeretik, és gyakran látogatják. A virágokból sötét kékesfehér borsó nagyságú bogyók fejlődnek, dekoratívak, egész télen át díszítik a növényt. A temetőkben mindkét formájával találkozhatunk. Magasabb, napos helyen lévő sírkőre felfutva az időskori termős alak ritkábban fordul elő. Nagyon gyakori viszont a földön, sírhatáron kúszó vegetatív alak. Az időskori alakkal nincsen semmi teendőnk, annál több a kúszó formával. Ha elültettük és jól érzi magát egy év alatt képes befutni

az egész sírt, majd elindul a szomszédba. Akkor ad szép tömött borítást, ha a vegetációs idő alatt többször visszavágjuk. Ügyeljünk arra is, hogy a szomszéd sírt ne fussa be, mert nem biztos, hogy annak örülnek. A sírokon kívül jelentős mint árnyéki gyeppótló, főként a temető árnyas közterületein. Fajtáit ritkán alkalmazzák, pedig lenne rá lehetőség. Van egy „Balkon” nevű magyar fajta, amely sokszorosán elágazó, tömött gyeppet ad, nemcsak a balkonokra, hanem a sírok beültetésére is alkalmazni lehetne. A „Sagittifolia” fajta mélyen karéjos levélű, lassan növekvő típus, míg a „Goldheart” fajta apró levelű, gyenge növekedésű, a levél közepén sárga folttal.

A **puszpáng** tipikus temetői növénynek számít, mivel a barokk kerteken kívül a temetőkben található legnagyobb

A puszpáng 2-3 méter magásra is megnő, ha nem nyírjuk. Ezt a mintegy 100 éves sírt őrzi az öreg puszpáng bokor (katolikus temető, Hódmezővásárhely)

Borostyánszőnyeg borítja az árnyas sírokat a kecskeméti zsidó temetőben

mennyiségben. Valószínű, hogy ezekből a kertekből került ki a temetőbe, mivel a növények alakra nyírásakor – az amúgy hulladékként – adódó hajtásokat ledugványozták és viszonylag könnyen meggyökeresedett. Apró, fényes levelű, igen jó fagy- és szárazságtűrő, kemény lombzatú, mediterrán származású cserje. Jól tűri a mélyárnyékot, de félárnyékos és száraz helyen is megél, bár ez utóbbi helyen a puszpángszúnyog megtámadja. Több fajtája ismeretes, sárga-tarka és keskeny levelű fajták. A legelterjed-

tebb a sövény bukszus a *B. sempervirens* „Suffruticosa” fajta, mert ez nyírás nélkül is szép tömött, gömbölyded bokrot nevel. A sírokon is szépen mutat, akár magányosan, akár szegélynek körbe ültetve, és mivel nyírható, így nem „növi ki” a sírt.

A **kerti pálmaliliom** főként az alföldi temetőekben terjedt el, de az ország szinte bármely temetőjében és a házikertekben is találkozhatunk vele. Észak-Amerikából származik, rendkívül jó tűrőképességű növény, így a mi éghajlati viszonya-

ink közt is nagyon jól érzi magát. Kard alakú örökzöld levelei rizómából fejlődnek, csokrosan állnak. Buga virágzata igen dekoratív, hosszú száron, nyáron hozza tejfehér, bókóló, kisebb tulipánra emlékeztető, gyengén illatos virágait. Különösebb gondozást nem igényel, tavasszal a télen tönkrement legalsó leveleket távolítsuk el.

Jámborné dr. Benczúr Erzsébet
egyetemi tanár

BCE Dísnövénytermesztési és Dendrológiai Tanszék

Pálmáliliomok nyár végén a Fiúmei úti sírkertben

Katona József díszszarkofágjának alapja körül a rézsút szépen díszíti a gondosan nyírt borostyánszőnyeg a kecskeméti Új Köztetőben

A szomszéd sírről átkúszott borostyán ez esetben esztétikus, mivel oldja a fedett sír merevségét (Kincses temető, Hódmezővásárhely)

Termőre fordult, több mint 100 éves borostyán Virágh Gedeon sírján, aki a 12. Nádor huszárok honvéd őrmagya volt a szabadságharcban. 9 évet ült az aradi börtönben, 1858-ban – utolsóként – szabadult. A kunszentmiklósi temetőben nyugszik (Dinyés László felvétele)

A borostyán virágzata és fejlődő termése

6000 Kecskemét
Mátyás király krt. 38.
temetokerteszek@gmail.com

12. Nemzetközi FIAT-IFTA Konvenció Dublin, Írország

Példátlanul nagy siker volt a 12. Dublini forduló. Több, mint 250 szakember vett részt 35 országból a 4 nap alatt. Az írországi soros elnökség két éve alatt összesen 8 új tagország (köztük Magyarország) került be az egyesület nemzetközi végrehajtó testületébe (ICD).

Gus Nichols, a FIAT-IFTA leköszönő elnöke és csapata egy majdnem tökéletes szervezetet hozott létre. „Rendkívül megkönnyebbült és boldog vagyok. Ez a négy nap az elmúlt két éves munka csúcspontja volt”. Az írországi rendezvényen 8 új ország nemzeti tagegyesülete debütált: Ausztrália, Ausztria, Brazília, Magyarország, Malajzia, Oroszország, Törökország és az Egyesült Arab Emírátsok. A magyarországi országjelentést Balogh Károly, az OTEI alelnöke ismertette a plenáris ülésen. A magyar delegáció valamennyi szakmai szereplőnek átadta az országjelentés rövidített kivonatát, valamint egy összefoglaló anyagot kegyeleti termékek és berendezések gyártóiról. A legjelentősebb érdeklődés az Ehmann család által gyártott HT hamvasztótechnológia iránt mutatkozott. A Magyar Temetkezés c. kegyeleti magazin is kiváltotta a szakma elismerését.

A FIAT-IFTA közgyűlése elfogadta az ENSZ ECOSOC (Economic and Social Council) szervezethez való csatlakozást, ahol teljes jogú tagként képviselheti a temetkezési szakmát a legfontosabb társadalmi szervezetben. Az ENSZ tagság az egyetlen igazi platform ahhoz, hogy a nemzetek igen eltérő temetkezési formái, előírásai és esetleg költségei elindulhassanak egy nemzetközi szabványosítás irányába. Külön szekcióüléseken ismertették a hamvasztások új irányvonalát illetve a nemzetközi halotyszállítás nemzetközi szabványait.

A harmadik napon került sor a nemzetközi szervezet tisztújítására. A választások rendje nagyon logikus, már jó előre lehet tudni, hogy ki lesz az új elnök. Az első, a második alelnök is már előre ismert, ők mindig egyfeljebb ugranak a két évente tartott választásokon, tehát a soron következő elnök a koráb-

bi 1. alelnök, a 2. alelnök automatikusan 1. alelnök lesz. Az aktuális választásokon az egyetlen igazi kérdés csak az, hogy kit választanak 3. alelnöknek, ugyanis hat év múlva ő lesz majd az elnök. Erre a posztra két személy aspirált: Marek Cziczewich Lengyelországból, akit mi magyarok is támogattunk, illetve Akinori Matsui, a japán egyesület vezetője. Végül a japánok delegáltja került be az elnökségbe, ugyanis az ázsiai kontinens a személyén keresztül van reprezentálva.

Az új elnökség (2012-2014):

Elnök: **Claus Dieter Wulf** – Németország (egyben az EFFE elnöke)

1. alelnök: **Marc Poirier** – Kanada

2. alelnök: **Teresa Saavedra** – Bolívia

3. alelnök: **Akinori Matsui** – Japán

Főtitkár: **Dirk van Vuure** – Hollandia

Nagyon hasznos volt ez a néhány nap, jó volt látni, hogyan lehet hatékonyan működtetni egy egyesületet. Minden tagszervezet tartott előadásokat előre meghirdetett témákban, s így jól ütköztek az egyes érdekek.

Balogh Károly

Komoly technológiai fejlesztések Magyarországon vezető textilgyártójánál

A válság ellenére is jelentős fejlesztéseket hajtott végre a 2012-es évben a Komfen kft. A több, mint 20 éves múltra visszatekintő textilipari vállalat közel harminc embernek ad munkát, az évente feldolgozott textil mennyisége megközelíti az 1.000.000 négyzetmétert! A Császártöltésen található modern gyár 2.200 m² alapterületű, mely magában foglal egy raktárcsarnokot is, amely a cég másik fő profiljának, a koporsó nagykereskedelemnek szolgál helyszínéül. A cég ügyvezető-tulajdonosával, Komáromi Andrással beszélgettünk a Komfen kft jövőjéről és a szakmáról.

Mikor alakult a céged, mivel foglalkoztatok a kezdetekkor?

Vállalkozói pályám 1983-ban kezdődött, ebben az évben nyitottuk meg virágüzletünket. Ennek a tevékenységnek természetes velejárója a koszorúszalag, így feleségem, aki ekkor gyeseen volt elkezdte varni a szalagot, amit én értékesítettem a boltunkban, majd később elkezdtük szállítani a többi virágkereskedő cégnek is. A rojtot Jugoszláviából hoztuk, egy olyan cégtől, akik többek között szemfedő árusítással is foglalkoztak. Ebben az időben kezdődött a temetkezési pályafutásunk, mert Szűcs Károly, a cég vezetőjének mondása szerint „sokszor volt már rossz világ, de a halottat még mindig eltemették.” Azt gondolom, ez a mondat ma is megállja a helyét. Tőle kaptuk az első szemfedő mintát, ez alapján kezdtünk el szemfedőt gyártani Magyarországon. Akkortájt nagyon nehezen fogadták a „maszek” gyártót, az első vásárlónk Csényi Laci volt, vele kezdtük el pályafutásunkat a temetkezési szektorban, ekkor 1989-et írtunk. A cégünk ekkor még Komfe BT néven volt ismert, a mai cégforma és a Komfen név 1997-ben alakult ki. 2010-ben megalapítottuk a Komfentextil Kft-t, ez a cég kizárólag textilgyártással foglalkozik, míg a Komfen koporsót és egyéb temetkezési kellékeket forgalmaz.

Hányan dolgoznak a cégben jelenleg, hogy történik a munkamegosztás?

Cégeink jelenleg 26 főt foglalkoztatnak. Az én feladatom az innováció, feleségem és fiam a varrodai résszel és a vevőkkel foglalkozik. Külföldi partnereinkkel Tamás tartja a kapcsolatot.

Dolgozol-e hazai beszállítókkal?

A koporsó-, kereszt- és urnaforgalmazáshoz szükséges árut hazai és külföldi partnereinktől szerezjük be. Nagyon jó kapcsolatot tartunk a Karsol és a Keletfa Kft-vel. Hosszú évek óta dolgozunk együtt az urnás beszállítókkal is. A temetkezéshigiéniai cikkeket és ravatalberendezéseket Olaszországból vásároljuk, vevőink meglegedésére.

Van-e exporttevékenysége a cégednek?

A magyar piac sajnos nagyon kedvezőtlenül alakult, nagyon sok a hamvasztás és változnak a temetettők fogyasztói szokásai is, ennek következtében enyhén, de csökkent a hazai értékesítésünk. Nagyon jó döntésnek bizonyult, hogy évekkel ezelőtt elkezdtük kiépíteni olasz partnerünkkel a kapcsolatot, ami mára már nagyon jól működik, havi rendszerességgel szállítunk béléseket Olaszországba, és partnereinken keresztül Európa több országába. Az idei év nagy át-

törés volt abban a tekintetben, hogy sikerült megvetnünk lábunkat a nagyon nehéz német piacon is. Két nagykereskedő céggel is sikerült igéretes megállapodást kötni, ennek következtében lehetőségünk van havi rendszerességgel árut szállítani.

Milyen terveid vannak a jövőre nézve mint gyártó és mint kereskedő?

A stratégiánk középpontjában a koporsóbélések minél hatékonyabb gyártása áll, illetve az exportpiacok további fejlesztése. A gazdaságos gyártás lesz a jövő fő fegyvere, a szűkülő piacon csak azok tudnak majd életben maradni és nyereséget termelni, akik alacsony költséggel képesek előállítani a magas minőséget. Több hazai koporsógyártó is ezért választott bennünket külföldi terjeszkedésükhöz bélésszállító partneréül. A következő hónapokban 3 nagyon hatékony gépet telepítünk, amely ezen célokat fogják szolgálni.

Milyennek ítéled meg a szakma jövőjét? Miben kellene változtatni a szakmának?

A magyar piac sajnos nagyon átalakult. A gazdasági helyzet hátrányosan változott, úgy érzem hiába a törvénymódosítással kapcsolatos szakmai erőfeszítés, nagy csodák nem fognak történni. Tiszteességesen szeretnénk ezután is dolgozni, mind a hazai mind a külföldi piacon. Versenytársainkat szeretnénk élni hagyni és szeretnénk ha ők is így gondolkodnának.

Balogh Károly

Szolgálni Istent és a hazát

Beszélgetés

Markovics Milán lelkésszel

Honnan indult, milyen körülmények erősítették Önben azt a tudatot, hogy Istent és az embereket kell szolgálnia?

Egy déli kisvárosban: Bonyhádon születtem és nőttem fel. Szüleim és őseim életszemlélete nagyon meghatározó az életemben. Ezt nemcsak szavakkal, hanem példák által adták át nekem. Alapvető értéként kaptam az emberek tiszteletét, de azt is, hogy az élet felett nem lehet korlátlan uralmunk. Otthon nem írta felül a szabály az értelmet, de természetes volt az értelmes rend.

Hol végezte egyházi tanulmányait, mit jelentett önnek az, hogy a kaposvári helyőrségben végezheti lelkészi szolgálatát?

A teológiát Pécsen végeztem el, később a Semmelweis Egyetemen tanultam lelkigondozást, ami nagy gyakorlati segítséget ad lelkészi szolgálatomhoz.

Kaposvárra kerülve egy indián szava jutott először eszembe, aki, amikor elért az otthonának határához, ezt mondta: „itt már ismerős szellemek vannak.” A Dél-Dunántúlon ismerős, emberek vannak, tudom honnan jönnek hová tartanak.

A katonalelkészi szolgálat különleges kihívásokat jelent egy fiatal embernek. Hogy próbál megfelelni ezeknek a kihívásoknak?

Talán kevesen gondolják, de a legnagyobb kihívás az identitás megtalálása, majd kife-

jezése. Egy katolikus ember abban nő fel, hogy vannak katonák és vannak plébánosok, de hogy a kettő hogyan fűzhető egybe az vagy érthetetlen vagy ellentmondásos. Pedig meg kell mondjam belülről nézve nem az. A szolgálat lényegét legtöbbször a preevangelizáció szóval fejezik ki. Ennek lényegét ügyesen kifejezi egy ókeresztény mondás: „ne beszélj Krisztusról csak ha kérdeznak, de élj úgy, hogy kérdezzenek.” Ezt a spirituális többletet felmutatni óriási kihívás, mondhatni missziós feladat. Minden katonalelkész saját képességei, tehetsége, lehetősége legjavát kell bevesse, hogy meg tudjon láttatni ebből valamit.

A látszólagos ellentmondás a katonalelkészben a szeretet és béke kapcsolata a háborúval. Ez utóbbit már gyermekkoromban is meg szerettem volna érteni, sőt szembe akartam nézni azzal, ami félelmetesnek tűnt benne. Ezért kezdtem el foglalkozni harcművészettel. Hamar megértettem, hogy valójában a harc és az élet nem szétválasztható. Az edzések jó alkalom arra, hogy az ember a lelkében rendet tegyen, hogy a nyers erő jó irányban fókuszálódjon és hogy spirituális tartalommal töltsük meg. Ideálisnak mutatkozott, hogy ezekre az edzésekre katonákat is hívjak. Mind más okból, de aki eljön nem tudja kikerülni, hogy egyszerre találkozzon a testével és a lelkével.

A vallási és katonai megemlékezések fontos szerepet töltenek be a közösségformálásban. Önnek ez milyen segítséget jelent a szerződéses katonák lelki életének formálásában?

Egy példával válaszolnék: az alapképzésen egy 20 km-es menetgyakorlaton a Pilis hegyei között izzadtan, fázva, a nehéz hátizsák okozta fájdalom és tompultság között feltört belőlem egy gondolat: gyerekek, gondolunk mi erre, amikor a doni katonákra emlékezünk? A mi fájdalmunk semmi volt az ő szenvedéseikhez képest, mégis másképp tisztelegtünk előttük a következő ünnepen.

A kaposvári helyőrségből rendszeresen indulnak katonák missziós feladatok ellátására. Mit tehet egy lelkész a katonák lelki felkészítése során annak érdekében, hogy feladataikat maradéktalanul el tudják látni?

Kaposvár katolikus vidék, így elsősorban azt kell mondjam nem én segítek, hanem Isten a szentségek által. Ezt leszámítva mindegy, hogy milyen vallású vagy nem hívó katona keres meg. Egy áldás, egy jó és személyes szó is elkíséri őket a misszióba és haza is jönnek vele. Többször kaptam már erre visszajelzést, ami megerősít abban, hogy a katonalelkész nem is annyira a lélek szakembere, hanem Isten embere, latitun erre mondják: inter arma caritas.

A felkészítés során szembesítik-e a katonákat azzal, hogy veszélyes övezetbe mennek és akár a legszörnyűbb esemény is bekövetkezhet?

A magyar katonákat minden fontos dolgra felkészítik. Katonalelkészként a feladatom nem a biológiai haláltól, hanem a kárhozattól való megmentésük. Ez pedig túlmutat a test halálán.

Puksás Béla

Mantex Kft. www.mantex.hu
Hungary-8400 Ajka, Széchenyi u. 188.
Tel.: +36/20/519-9248 Tel./Fax: +36/88/214-099
e-mail: mantex@mantex.hu

MEGJELENT A KARSOL KFT.
2012 / 2013-AS TERMÉKKATALÓGUSA

KARSOL KFT
4254 Nyíradony, Debreceni u. 102
Tel: +36 (52) 593-066
Fax: +36 (52) 593-061
E-mail: info@karsol.hu
www.karsol.hu